

CONN
IGGULDEN

VÁLKA
RÚZÍ

TROJICE

PLUS

Válka růží 2: Trojice

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.nakladatelstviplus.cz
www.albatrosmedia.cz

Conn Iggulden
Válka růží 2: Trojice – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

VÁLKA
RUŽÍ

The image features the title 'VÁLKA RUŽÍ' in a large, black, stylized serif font. The text is centered and surrounded by decorative elements. Above the word 'VÁLKA' is a white, five-petaled floral ornament with a black outline and a central circular pattern. Below the word 'RUŽÍ' is a similar floral ornament, but it is filled with a grey stippled pattern. Both ornaments are connected to the text by elegant, flowing black lines that curve upwards and downwards, respectively.

CONN
IGGULDEN

VÁLKA
RŮZÍ

PLUS DÍL II. TROJICE

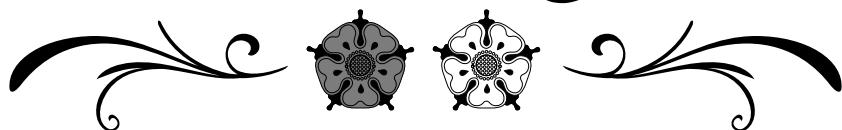
PŘELOŽIL
IVAN
RYČOVSKÝ

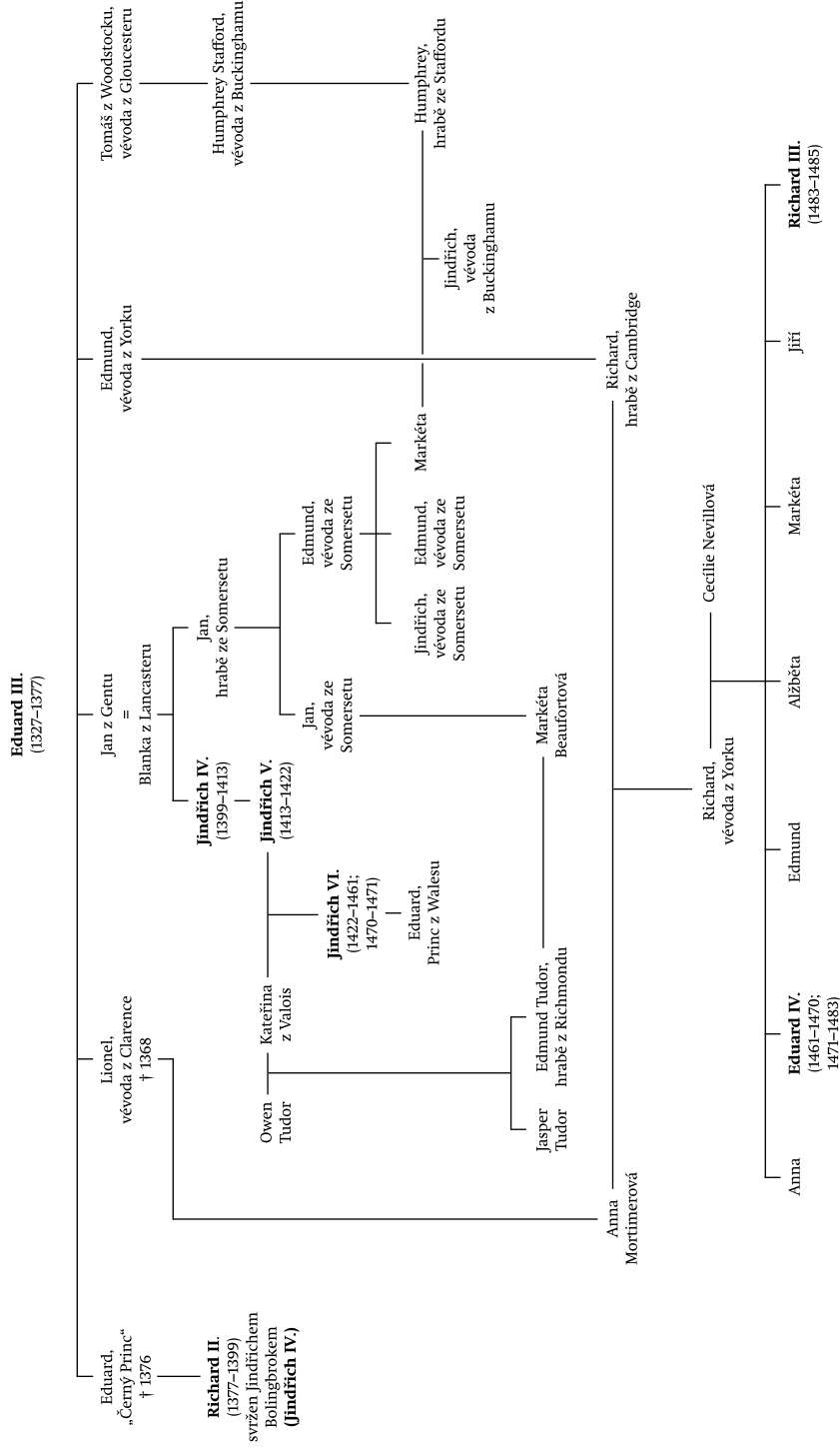
**Victorii Hobbsové,
která bojuje s větrnými mlýny – a vítězí.**

Obsah

Rodokmeny a přehled vystupujících postav	8
Prolog	23
Část první	31
Část druhá	223
Epilog	409
Historická poznámka	411
Dodatek: Woodchurch	425
Historická poznámka	483
Poděkování	484

RODOKMENY
A PŘEHLED
VYSTUPUJÍCÍCH
POSTAV

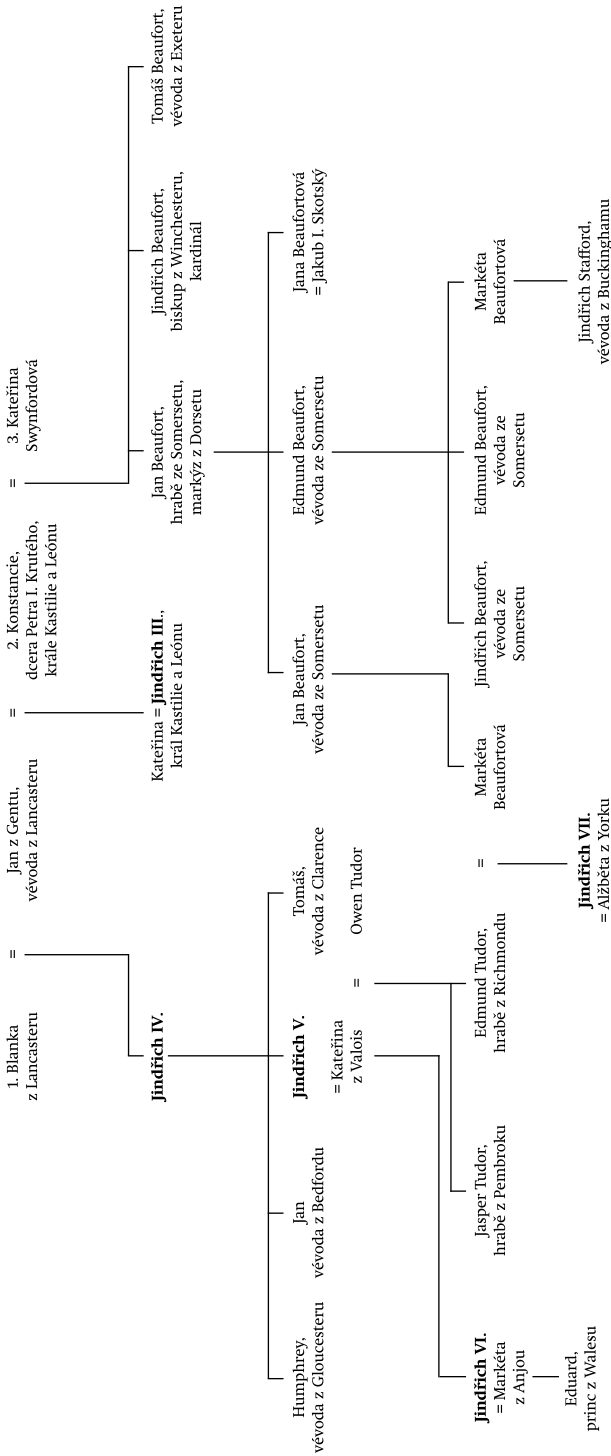

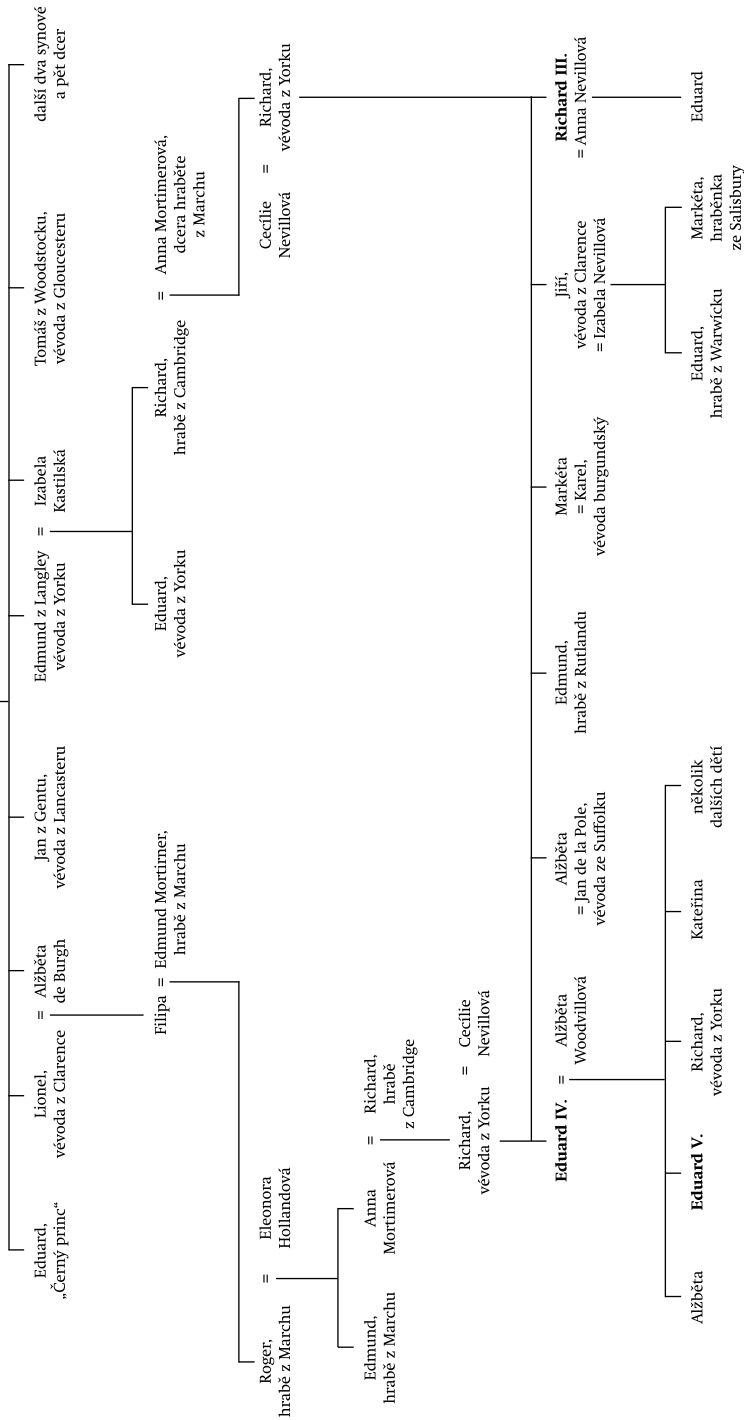

Lancasterové

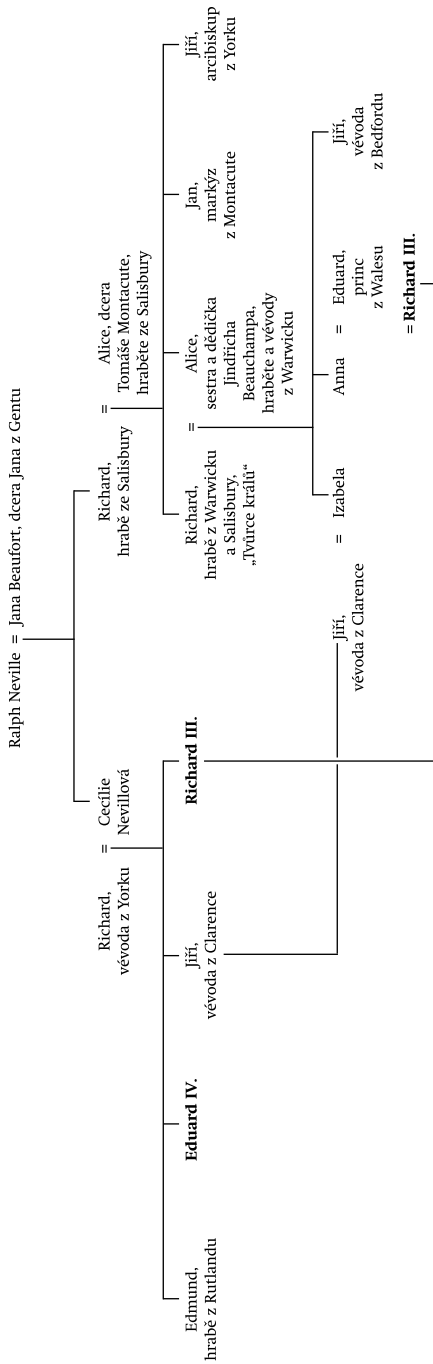
král Eduard III.

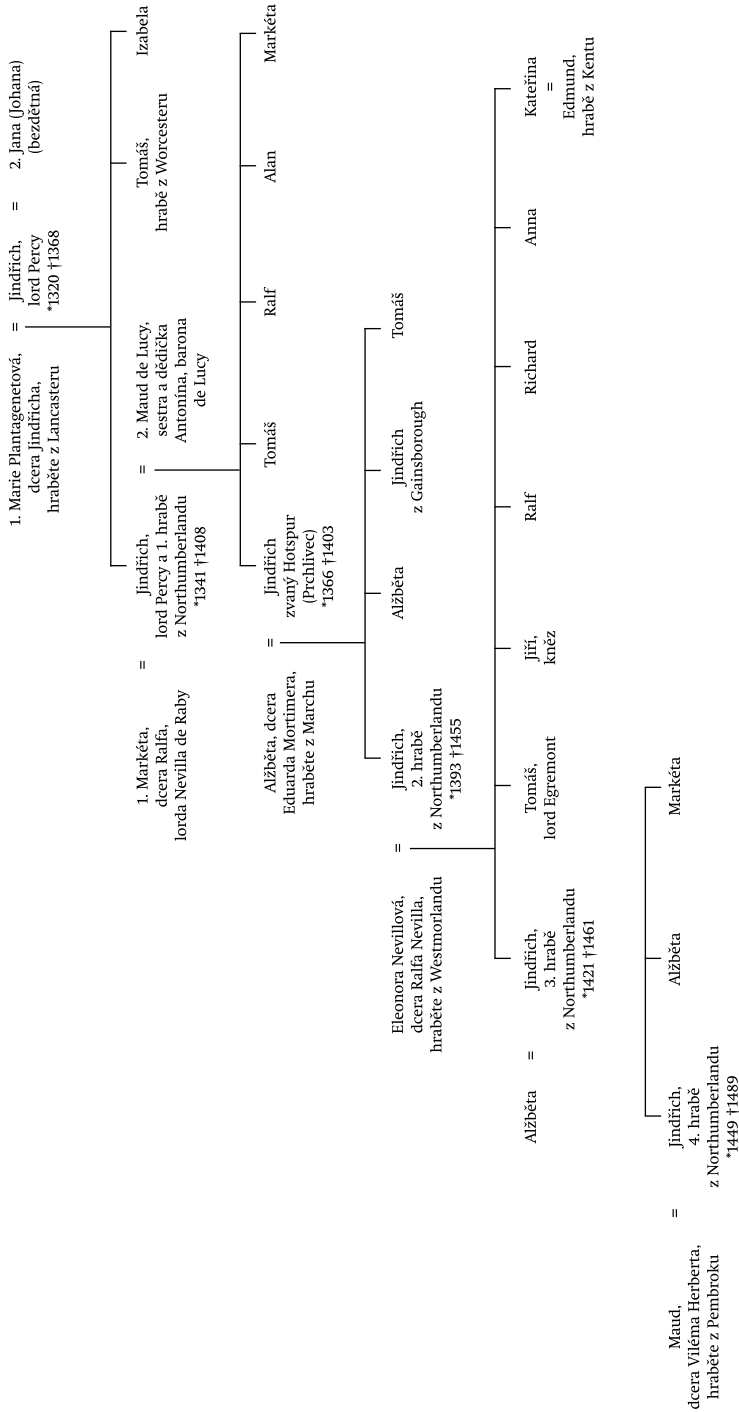

Nevillové

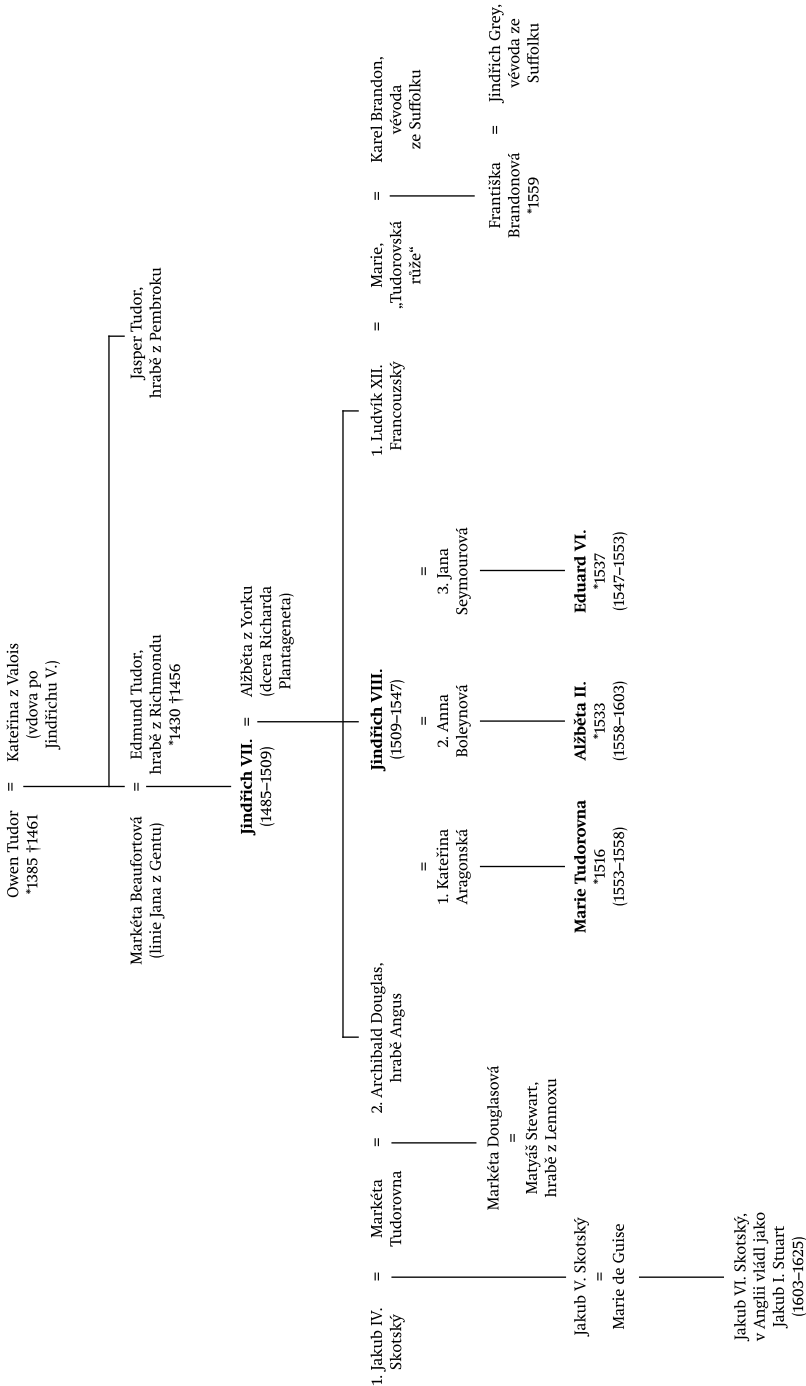

Percyové

Tudorovci

Osoby vystupující v knize

Mistr Allworthy	osobní lékař Jindřicha VI.
Alfons	němý sluha vikomta Michela Gascaulta
Markéta z Anjou/královna Markéta	dcera Reného z Anjou, manželka Jindřicha VI.
Jakub Tuchet, baron Audley	válečný vysloužilce, velitel královniných Chrabrých
Saul Bertleman (Bertle)	učitel a rádce Derihewa Brewera
Derihew (Derry) Brewer	vrchní vyzvědač Jindřicha VI.
Humphrey Stafford, vévoda z Buckinghamu	stoupenec Jindřicha VI.
Carter	jezdec z družiny Richarda Nevilla, hraběte ze Salisbury

Jan Clifford, baron Clifford	syn Tomáše de Clifford
Tomáš de Clifford, baron Clifford	stoupenec Jindřicha VI.
Vilém Crighton, lord Crighton	skotský šlechtic, strůjce sňatku Jakuba II. a Marie Gelderské
Ralph (de) Cromwell, baron Cromwell	lord komoří Jindřicha VI.
Maud Cromwellová (rozená Stanhopeová)	neteř a dědička barona Cromwella
sir Robert Dalton	válečník a učitel šermu Eduarda, hraběte z Marchu
Andrew Douglas	skotský zeman, spojenec Jindřicha VI.
Tomáš Percy, baron Egremont	syn Jindřicha Percyho, hraběte z Northumberlandu
Jindřich Holland, vévoda z Exeteru	zeť Richarda, vévody z Yorku
John Fauceby	osobní lékař Jindřicha VI.

Vilém Neville, lord Fauconberg	bratr hraběte ze Salisbury
sir Jan Fortescue	nejvyšší soudce královského soudního dvora
Fowler	voják, účastník bitvy u St. Albans
vikomt Michel Gascault	francouzský vyslanec u anglického dvora
sir Howard Gaverick	rytíř-vazal ve službách hraběte z Warwicku
mlčenlivý Godwin	františkánský mnich
Edmund Grey, baron Grey z Ruthinu	stoupenec Jindřicha VI.
William Hatclyf	osobní lékař Jindřicha VI.
Hobbs	velitel stráží na hradě Windsor
Alexandr Iden	jmenovaný šerif hrabství Kent
panoš James	zvěd armády Jindřicha VI. v bitvě u St. Albans

Jameson	kovář a učitel šermu Eduarda, hraběte z Marchu
Jindřich VI.	anglický král, syn Jindřicha V.
Karel VII.	francouzský král, strýc Jindřicha VI.
Eduard Plantagenet, hrabě z Marchu	syn a dědic Richarda z Yorku, pozdější král Eduard IV.
Marie Gelderská	manželka skotského krále Jakuba II.
Jan Neville	syn hraběte ze Salisbury, bratr hraběte z Warwicku
Jan de Mowbray, vévoda z Norfolku	stoupenec Jindřicha VI.
Jindřich Percy, hrabě z Northumberlandu	hlava rodu Percyů, obránce anglicko-skotské hranice
Eleonora Nevillová, hraběnka z Northumberlandu	manželka Jindřicha Percyho, sestra hraběte ze Salisbury

Vilém Oldhall	kancléř a stoupenec Richarda, vévody z Yorku
Jasper Tudor, hrabě z Pembroku	nevlastní bratr Jindřicha VI.
bratr Petr	františkánský mnich
Rankin	sluha Richarda Nevilla, hraběte ze Salisbury
Edmund Tudor, hrabě z Richmondu	nevlastní bratr Jindřicha VI.
Edmund Plantagenet, hrabě z Rutlandu	syn Richarda, vévody z Yorku
Richard Neville, hrabě ze Salisbury	hlava rodu Nevillů, pravnuk Jana z Gentu
Alice Montacuteová, hraběnka ze Salisbury	manželka Richarda Nevilla, hraběte ze Salisbury
sir Hugo Sarrow	zrádce z družiny mladého vévody Somerseta

Tomáš de Scales, baron Scales	velitel královské posádky v londýnském Toweru
Michael Scruton	vrchní chirurg Jindřicha VI.
Edmund Beaufort, vévoda ze Somersetu	stoupenec Jindřicha VI.
Jindřich Beaufort, vévoda ze Somersetu	syn Edmunda Beauforta, stoupenec Jindřicha VI.
Vilém de la Pole, vévoda ze Suffolku	voják a dvořan, strůjce sňatku Jindřicha VI. s Markétou z Anjou
Wilfred Tanner	pašerák a přítel Derryho Brewera
sir Vilém Tresham	mluvčí Dolní sněmovny
Ondřej Trollope	kapitán calaiské posádky pod velením hraběte z Warwicku
Trunning	velitel družiny Jindřicha Percyho, hraběte z Northumberlandu

Owen Tudor	druhý manžel Kateřiny z Valois, vdovy po Jindřichovi V.
Richard Neville (mladší), hrabě z Warwicku	syn hraběte ze Salisbury, později zvaný „tvůrce králů“
Eduard z Westminsteru	princ z Walesu, syn Jindřicha VI. a Markéty z Anjou
Rowan Woodchurch	syn Thomase a Joan Woodchurchových
Thomas Woodchurch	sedlák, lučištník a vůdce mainské rebelie
Joan Woodchurchová	manželka Thomase Woodchurche, matka Rowana a jeho dvou sester
Richard Plantagenet, vévoda z Yorku	hlava rodu Yorků, pravnuke Eduarda III.

Richard Plantagenet mladší

syn Richarda
Plantageneta, pozdější
vévoda z Gloucesteru
a král Richard III.

Cecílie Nevillová, vévodkyně z Yorku

manželka Richarda,
vévody z Yorku,
vnučka Jana z Gentu

PROLOG

Vikomt Michel Gascault rozhodně nebyl špeh. Kdyby ho tak někdo nazval, cítil by se dotčen. Rozumělo se ovšem samo sebou, že vyslanec francouzského krále u anglického dvora bude po návratu informovat svého panovníka o všem zajímavém. A vikomt Gascault, to mu bylo třeba přiznat, již nasbíral spoustu zkušeností v královských palácích Evropy i na válečném poli. Věděl, co by mohlo francouzského krále Karla VII. zajímat, a s vědomím toho bedlivě registroval alespoň to málo, co se kolem něj dělo. Špehové, to byli neurození špinavci zvyklí ukrývat se v průchodech a syčet na sebe tajná hesla. Vikomt Gascault byl naproti tomu – *de l'autre côté*, jak říkají Francouzi – francouzský šlechtic shlížející na podobné věci spatra, jako Slunce shlíží na Zemi.

Takové a podobné myšlenky mu poskytovaly jediné rozptýlení v hodinách nečinnosti. Docela určitě se králi Karlovi zmíní o tom, jak si ho celé tři dny nikdo nevšiml a on se v přepychové komnatě Westminsterského paláce mohl ukousat nudou. Sluhové, které za ním poslali, se sice dostavili bez otálení, ale jak si všiml, nestihli se ani pořádně umýt. Jeden z nich bezpochyby páchl koňmi a močí – zřejmě byl většinu času zaměstnaný v královských stájích.

Aspoň že o Gascaultovy tělesné potřeby bylo dobře postaráno, když už nemohl řádně plnit roli vyslance. Každý den začal tím, že ho jeho osobní sloužící oblékli do těch nejjemnějších rouch a plášťů, jaké vlastnil a které vylovili z množství ostatních oděvů napěchovaných do obrovských truhlic, jež si přivezl z Francie. Ještě ani jednou si na sebe nemusel vzít stejnou kombinaci barev, a když zaslechl, jak o něm jeden z místních kuchtíků mluví jako o francouzském pávovi, vůbec mu to nevadilo. Jasně barvy mu zlepšovaly náladu

a vikomt beztak neměl na práci nic jiného, čím by si ukrátil čas. Na jídlo, jež mu předkládali, raději nemyslel. Bylo zřejmé, že pro něj najali francouzského kuchaře, ale právě tak zřejmé bylo i to, že ten člověk nenávidí vlastní krajany. Při pomýšlení na některé povadlé kreace, které mu servírovali, se Gascault otřásl.

Hodiny se vlekly jako pohřební průvod a on už měl všechny úřední dokumenty dávno přečtené i pozpátku. Při světle svíčky zasazené do lucerny nakonec otevřel šedohnědou knihu, celou počmáranou vlastními poznámkami a komentáři, kterou si přivezl s sebou. *De Sacra Coena* Berengara z Tours patřila léta ke Gascaultově oblíbené četbě. Toto pojednání o Poslední večeři církev pochopitelně odsoudila. Každé zpochybňování tajemství těla a krve Páně k sobě obracelo pozornost papežských čmuchalů.

Gascault už dlouho vyhledával knihy určené ke spálení na hranici, aby mu pomohly roznítit vlastní myšlenky. Přejel rukama po obálce traktátu. Nebylo divu, že původní desky někdo odtrhl, spálil na popel a ten pečlivě rozdrtil, aby žádné všetečné oko nemohlo nikdy odhalit, co kdysi ukrýval. Drsná barvená kůže přebalu byla smutnou nezbytností v časech, kdy lidem činilo nesmírné potěšení udávat jeden druhého vrchnosti.

Když ho konečně zavolali, vytrhli ho z četby. Gascault už si zvykl na zvon, co odbíjel každou půlhodinu a celou, budil jej ze sna a kazil mu zažívání skoro stejně jako ta ubohá holoubátka bezvládně ležící na jeho talíři. Přestože údery zvonu nepočítal, věděl, že musí být pozdě, když k němu do komnaty vpadl sluha, jehož pokládal za podkoního.

„Pane vikomte *Gastarde*, jste očekáván!“ oznámil mládenec.

Gascault nedal najevo sebemenší rozladění nad tím, jak mladík zkomolil jeho vznešené příjmení. Byl to jistě prostáček a laskavý Hospodin chce, abychom prokazovali milosrdenství ubohým bližním, jejichž posláním je učit soucitu ty lepší, než jsou oni sami – tak to alespoň vždycky říkala Gascaultova matka. Opatrně odložil kni-

hu na područku křesla a vstal. Jeho komorník Alfons stál jen krok za mladíkem. Vikomt zabloudil očima zpět ke knize, čímž dal komorníkovi jasně najevo, že se má postarat, aby za pánovy nepřítomnosti nepadla do nepovolných rukou. Alfons energicky přikývl, hluboce se poklonil a hoch od koní jen zmateně zíral na jejich němohru.

Pak si vikomt Gascault připnul meč a Alfons mu zahalil ramena do žlutého pláště. Když zašilhal ke křeslu, zjistil, že kniha zatím nějakým způsobem zmizela. Jeho sluha byl skutečně diskrétnost sama, a nejen proto, že mu chyběl jazyk. Gascault sklonil hlavu na znamení díky a vyšel za mladíkem skrz předpokoje do studené chodby.

Tam jej očekávala pětice mužů. Čtyři z nich byli na první pohled vojáci a přes kroužkové brnění měli pláště v královských barvách. Poslední z nich byl oblečen do punčoch, tuniky a pláště, stejně tlustých a solidních, jako byly ty vikomtovy.

„Vikomt Michel Gascault?“ ujistil se ten muž.

Gascault se pousmál nad jeho dokonalou výslovností.

„Je mi ctí. Jsem vám k službám, pane... pane...“

„Richard Neville, hrabě ze Salisbury a lord kancléř. Omlouvám se za tak pozdní vyrušení, ale jste očekáván v královských komnatách, pane.“

Gascault s ním snadno srovnal krok a vojáků, kteří je s řinkotem následovali, si nevšímal. Za svou diplomatickou kariéru už zažil podivnější věci než toto půlnoční předvolání.

„Přijme mne Jeho Veličenstvo?“ zeptal se potměšile s pohledem upřeným na hraběte. Přestože Salisbury už nebyl nejmladší, působil dojmem šlachovitého a zdravého muže. Vikomt mu nehodlal prozrazovat, kolik toho na francouzském dvoře vědí o chatrném zdraví krále Jindřicha.

„S lítostí vám musím sdělit, že Jeho královská Výsost, náš král Jindřich, trpí zimničnou horečkou. Je to přechodný stav. Snad se nepohoršíte, když vás dnes večer přijme vévoda z Yorku.“

„Takové zvěsti mne nesmírně zarmucují, pane hrabě,“ odpověděl Gascault a nechal slova viset ve vzduchu. Všiml si, že Salisbury na okamžik přimhouřil oči, a musel potlačit úsměv. Oba věděli, že na anglickém dvoře žijí rodiny se silnými vazbami k Francii, ať už je pojilo pokrevní pouto nebo rodový titul. Mohli jeden před druhým předstírat, že francouzský král nezná dopodrobna Jindřichův žalostný stav, ale byla to jen hra a nic víc. Anglický král o sobě už celé měsíce nevěděl a propadl se do stavu strnulosti, z něž jej nikdo nedokázal vrátit k životu. Ne nadarmo prohlásili jeho páni jednoho ze svého středu protektorem a obráncem království. Skutečným panovníkem byl vévoda Richard z Yorku, až na to, že si neříkal král, a po pravdě řečeno, vikomt Gascault ani nestál o setkání s pravým králem, jehož smysly obestíral spánek. Vyslali ho sem proto, aby posoudil sílu anglického dvora a jeho odhodlání hájit vlastní zájmy. Gascaultovi na zlomek vteřiny radostně zajiskřily oči, ale hned své emoce zkontroloval. Pokud doma oznámí, že jsou Angličané bez Jindřicha slabí a bezradní, na jediné Gascaultovo slovo vypluje z Francie stovka lodí, aby zaútočila na všechny anglické přístavy a vypálila je. Říkal si, že Angličané se ve Francii dlouho chovali stejně. Třeba konečně nastal čas, aby jim dábel oplatil stejnou mincí.

Salisbury vedl malou skupinku nekonečnými chodbami, než vystoupali po dvojím schodišti ke královským komnatám v hořejším patře. Dokonce i v tak pozdní hodinu ozařovaly Westminsterský palác lampy, rozmístěné vždy několik kroků od sebe. Přesto cítil Gascault ve vzduchu vlhkost a zápach staré plísně způsobený blízkostí řeky. Konečně stanuli před posledními, střeženými dveřmi a on odolal pokušení upravit si ještě jednou plášť a límec. Alfons by ho nenechal odejít s kusem oděvu nakřivo.

Vojáci byli odvoláni a strážé otevřely dveře zevnitř. Salisbury natáhl paži a pokynul vyslanci, aby vstoupil první.

„Až po vás, pane vikomte,“ řekl. Pohled měl břitký a Gascault, který právě s úklonou vcházel dovnitř, si toho dobře všiml. Tomu

člověku nic neušlo a vikomt si připomněl, že se před ním musí mít na pozoru. Angličané byli všelijací: prodejní, popudliví, chamtiví – měli celou řada nectností. Ale co svět světem stojí, nikdo o nich nemohl prohlásit, že jsou hloupí. Kéž by tomu Bůh chtěl a oni byli! Král Karel by se během jednoho pokolení zmocnil jejich měst a hradů.

Salisbury za ním tiše zavřel dveře a vikomt Gascault stanul v místnosti, která byla menší, než očekával. Snad to tak mělo být, že „protektor a obránce“ neholdoval dvorské nádheře, ale komnatu prostupovalo takové ticho, až z toho Gascaultovi přejel po zádech mráz. Za okny panovala černočerná noc a člověk, který vstal, aby ho přivítal, měl na sobě šaty stejné barvy. Když vikomtovi vykročil vstříc v tlumeném světle lamp, téměř se ztrácel ve stínu.

Vévoda Richard z Yorku napřáhl ruku a pokynul Gascaultovi, aby popošel blíž. Francouz cítil, jak se mu pověřčivým strachem ježí chloupky na těle, ale nedal to na sobě znát. Když udělal krok, ohlédl se, ale nespatrił nic neobvyklého, jen Salisbury jej sledoval upřeným pohledem.

„Vikomte Gascaulte, jsem vévoda York. Je mi potěšením vás uvítat a zároveň mne nesmírně mrzí, že vás musím tak brzy zase poslat domů.“

„Vaše lordstvo?“ namítl Gascault nechápavě. Usadil se tam, kam mu York ukázal, a snažil se sebrat všechn důvtip, zatímco jeho hostitel zaujal místo na druhé straně širokého stolu. Anglický vévoda byl hladce oholen, měl hranatou bradu, ale v černém oděvu vypadal štíhle. Jak na něj Gascault civěl, odhrnul si York vlasy z čela. Přitom naklonil hlavu, aniž přestal vikomtovi hledět do očí.

„Obávám se, že nechápu, pane vévodo. Odpusťte, ještě jsem nezjistil, jak patričně oslovovat protektora a obránce království.“ Gascault se rozhlédl a pátral po víně a nějakém jídle, ale žádné nespatrił; před ním se prostíral jen prázdný stůl z temně zlatavého dubu.

York si ho měřil bez mrknutí oka a svažtil obočí.

„Býval jsem královým zástupcem ve Francii, vikomte Gascaulte. Určitě vám to už řekli. Bojoval jsem na francouzské půdě a pozbyl jsem tamní majetky i tituly ve prospěch vašeho krále. To vše víte. Zmiňuji to jen proto, abych vám připomenul, že i já znám Francii. Znáám vašeho krále – a znám i vás, Gascaulte.“

„Můj pane, mohu jen předpokládat...“

York pokračoval, jako by vikomt vůbec nepromluvil.

„Král Anglie spí, vikomte Gascaulte. Probudí se někdy? Nebo zemře v posteli? O tom se tady mluví na každém tržišti. Nepochybuji, že v Paříži to bude stejné. Že by se vašemu panovníkovi konečně naskytla šance, na kterou se tak dlouho připravoval a čekal? Že byste si dělali zálusk na Anglii? Vy, kteří nemáte dost sil ani na to, abyste nám vyrvali Calais?“

Gascault zavrtěl hlavou a otevíral ústa, aby se ohradil. York zvedl ruku.

„Jen do toho, Gascaulte. Vrhněte kostky. Využijte příležitosti, dokud král Jindřich leží v mdlobách. Jak rád bych znovu vkročil na pozemky, které mi kdysi patřily! Jak rád bych znovu stanul s vojskem na francouzské půdě, jen mít tu možnost! Prosím, zvažte mou výzvu. Kanál La Manche je jen úzká stužka. I král je pouhý člověk. A voják, i když je to anglický voják, je taky jen člověk, ne? Může být poražen. Může padnout. Vyrazte proti nám, dokud náš král spí, vikomte Gascaulte! Zkuste ztécť naše hradby. Vkročte do našich přístavů. Uvítám to, stejně jako vás uvítají naši lidé. Bude to drsné přijetí, za to vám ručím. Jsme drsný národ. Ale máme vám co oplácet a k nepřítelům jsme velkorysí. Za každou ránu jim vrátíme tři, ať to stojí, co to stojí. Rozumíte mi, vikomte Gascaulte? Synu Julienu a Clémence? Bratře Andrého, Arnauda a Françoise? Manželi Elodie? Otče dvou synů a dcery? Mám je taky jmenovat, Gascaulte? Mám popsat vaše rodové sídlo s červenými slivoněmi střežícími bránu?“

„Dost, pane,“ řekl Gascault tiše. „Vyjádřil jste se dost jasně.“

„Jenom jestli,“ podotkl York. „Nebo mám vydat spěšný rozkaz, který poletí rychleji, než dokážete cestovat, rychleji, než můžete plout, abyste po návratu domů opravdu pochopil, jak jsem to myslel? Dokonale a beze zbytku? Rád to udělám, Gascaulte.“

„Prosím, nedělejte to, vaše lordstvo,“ hlesl Gascault.

„Prosíte?“ opáčil York. Jeho tvář byla v chabém svitu lamp tvrdá a potemnělá, jako by se mu přes bradu plížily stíny. „Rozhodnu se, teprve až odejdete. Čeká na vás loď, Gascaulte, a družina mužů, kteří vás doprovodí k pobřeží. Ať už svému králi přinesete jakékoli novinky, přeji vám tolik štěstí, kolik si zasloužíte. Dobrou noc, vikomte Gascaulte. Bůh vás provázej.“

Gascault vstal s roztřesenými koleny a vydal se ke dveřím. Salisbury mu otevřel se sklopenou hlavou a vyděšený Francouz se zhluboka nadechl, když spatřil vojáky shromážděné za dveřmi. V šeru vypadali hrozivě a on div nezaječel, když ho nechali projít a na místě se otočili, aby ho doprovodili ven.

Salisbury zase opatrně zavřel.

„Nemyslím si, že přijdou – alespoň ne letos,“ podotkl.

York si odfrkl.

„Přísahám, že se nemůžu rozhodnout. Máme loďstvo i dost mužů, pokud by mě následovali. Ale všichni čekají jako ohaři, jestli se Jindřich náhodou neprobudí.“

Salisbury neodpověděl hned. York si všiml, že váhá, a unaveně se usmál.

„Myslím, že není tak pozdě. Pošlete ještě pro toho Španěla. Řeknu mu svoje.“

ČÁST PRVNÍ

Pozdní léto 1454

Lidé, které drtí zákony, mohou doufat pouze v sílu. Je-li zákon jejich nepřítelem, stanou se nepřáteli zákona.

Edmund Burke

Hrad byl na nohou už od studeného a kalného úsvitu. Ze stájí vyváděli koně a hřebelcovali je. Psi štěkali, rvali se, a pokud se někomu připletli do cesty, schytali kopanec. Stovky mladých mužů sháněly výstroj a zbraně a kmitaly po hlavním nádvoří s plnými náručemi železa.

Jindřich Percy, hrabě z Northumberlandu, stál ve velké věži a hleděl z okna na všechno to hemžení na travnatých pozemcích kolem jeho pevnosti. Kameny, z nichž byla postavena, se teď v srpnu vyhřály, ale starý muž měl na sobě plášť a přes ramena kožešinový přehoz, který si pevně tiskl k hrudi. Přestože byl pořád vysoký a široký v plecích, začínal se hrbít pod tíhou let. S blížícím se šestým křížkem přibývalo bolestí i vrzajících kloubů, které mu ztěžovaly každý pohyb a lezly mu na nervy.

Hrabě se mračil a hleděl skrz olovnaté sklo. Město se probouzelo. Svět s východem slunce procítl a on byl po tak dlouhém čekání na příležitost odhodlán jednat. Díval se, jak se rytíři šikují a sluhové jim roznášejí štíty přetřené černou barvou nebo překryté pytlovinou, kterou přichytili provázekem. Modrou a žlutou, barvy rodu Percyů, nebylo nikde vidět. Byly skryty pohledům, takže bojovníci čekající na jeho rozkaz vypadali šedě a nevýrazně. Na nějaký čas se proměnili v muže beze jména, potulné rytíře bez domova a rodiny. A taky beze cti, protože čest svazuje.

Starý pán popotáhl a mnul si usilovně nos. Jeho lest neoklame nikoho, ale až bude po boji, pořád bude moci tvrdit, že se jej nezúčastnil žádný z Percyho rytířů a lučištníků.

A co bylo nejdůležitější, ti, kdo by ho mohli obviňovat, budou hnít v zemi.

Jak tam tak stál v hlubokém zamyšlení, uslyšel přicházet svého syna: ostruhy mladého šlechtice cvakaly a řinčely o dřevěnou podlahu. Hrabě se rozhlédl a cítil, jak mu staré srdce buší očekáváním.

„Dej vám Bůh dobrý den, otče,“ pozdravil Tomáš Percy s úklonou. Také jeho zaujal shon dole na loukách před hradem a zabloudil pohledem z okna. Zvedl obočí v němé otázce, ale otec, podrážděný nestálým dupotem služebnictva všude kolem, jen zavrčel.

„Pojď se mnou.“ Aniž čekal na odpověď, vyrazil hrabě chodbou pryč a síla jeho autority přiměla Tomáše, aby ho následoval. Hrabě konečně stanul u vchodu do svých soukromých komnat, syna skoro vtáhl dovnitř a zabouchl za sebou. Tomáš jen stál a sledoval starého pána, jak kulhá místnostmi a cestou s hlasitými ranami otevírá a zase zavírá dveře. Ze stále zarudlejšího obličeje mu vyzařovala nedůvěra a popraskané žilky na tváři a nose činily jeho pleť ještě tmavší než ve skutečnosti. Jejich spleť mohla za to, že hrabě nikdy nebyl bílý. Snad za tu barvu mohly silné pálenky zpoza skotské hranice, ale k jeho povaze se každopádně hodila. Starý pán byl s léty čím dál sešlejší a tvrdší, ale rozhodně ne klidnější.

Když se ujistil, že zůstali sami, vrátil se hrabě k synovi, trpělivě čekajícímu zády ke dveřím. Tomáš Percy, baron Egremont, nebyl vyšší, než býval v mládí jeho otec, ale nebyl ani schýlený věkem, takže ho teď převyšoval o hlavu. Ve dvaatřiceti stál na vrcholu sil, vlasy měl černé a šestnácti letům perného výcviku vděčil za mocná předloktí, samý sval a šlacha. Jak tam tak stáli, vypadal, že přímo kypí zdravím a silou, a jeho brunátná pokožka nenesla jedinou stopu po jizvách nebo příznacích choroby. Přes věkový rozdíl měli oba muži stejný percyovský nos, mohutný zouban, na jaký mohl člověk narazit i na desítkách políček a v tuctech vsí okolo Alnwicku.

„Teď můžeme mluvit,“ řekl hrabě konečně. „Ta ženská, tvoje matka, má uši všude. Nemůžu si ani pohovořit s vlastním synem, aniž by jí její lidé hlásili každé slovo.“

„Tak co je nového?“ naléhal Tomáš. „Viděl jsem všechny ty muže s meči a luky. Nějaké potíže na hranici?“

„Tentokrát ne. Ty skotské bestie jsou zatím v klidu, i když nepochybují, že Douglas nepřestane šmejdit na mých pozemcích. Přijdou až v zimě, až budou hladovět, a budou mi chtít loupit dobytek. Jen ať to zkusí, zaženeme je zase zpátky!“

Jeho syn přemáhal netrpělivost. Dobře věděl, že otec dokáže žvanit o „prohnaném Douglasovi“ celé hodiny, kdykoli se naskytne příležitost.

„Tak proč tu jsou ti chlapi, otče? Mají přemalované štíty. Co je to za nepřítele, že proti němu musíme posílat rytíře se zakrytými erby?“

Otec popošel blíž, předpažil kostnatou ruku a přitáhl si syna za okraj koženého pancíře.

„Tvoje matka pochází z Nevillů, chlapče, vždycky bude jednou z Nevillů. Ať se v nouzi vrtnu, kam chci, pokaždé na ně narazím!“ Hrabě Percy zvedl při řeči i druhou ruku, spojil ve vzduchu prsty do tvaru zobáku a máchl synovi těsně před obličejem. „Je jich tolik, že je nikdo nespočítá. Přiznají se a přivdali do všech šlechtických rodin. Do každého domu! Ti zatracení Skoti se na mě stále sápu, podnikají nájezdy do Anglie, vypalují vesnice v mojí vlastní zemi. Kdybych se jim nepostavil, kdybych jediný rok polevil a přestal pobíjet jejich mladíky, které proti mně posílají, aby vyzkoušeli mou ostražitost, vtrhli by na jih, jako když se provalí hráz. Co by pak bylo s Anglií, bez percyovských zbraní? Ale Nevillům je tohle všechno jedno. Přihrávají všechnu moc a bohatství Yorkovi, tomu zelenáči. A York, vyzdvižený rukama Nevillů, stoupá vzhůru, zatímco naše tituly a majetky si přivlastňují jiní.“

„Třeba titul správce západního pomezí,“ zamumlal unaveně jeho syn. Slyšel už otcovy nářky nesčetněkrát.

Hraběti Percymu se ještě víc zúžily oči.

„Třeba, jeden z mnoha. Titul, který měl náležet tvému bratrovi,

spolu s patnácti sty librami ročně, ale dostal ho Salisbury – další z Nevillů! Přešel jsem to mlčky, chlapče. Přešel jsem i to, když z něj udělali kancléře, zatímco můj král leží v mdlobách a ztratili jsme Francii. Přešel jsem toho od nich už tolik, že mě z toho bolí nohy.“

Starý pán si přitáhl syna tak blízko, že se jejich tváře téměř dotýkaly. Letmo políbil Tomáše na líc a pustil jej. Ze starého zvyku se ještě jednou porozhlédl kolem, přestože byli sami.

„Máš v sobě poctivou percyovskou krev, Tomáši. Až přijde čas, převládne v tobě nad matčinou krví, tak jako já přemůžu rod Nevillů na této zemi. Jsou mi vydáni napospas, Tomáši, slyšíš? Z milosti Boží se mi dostalo příležitosti vzít si zpátky všechno, co uloupili. Být tak o dvacet let mladší, osedlal bych Vichra a cválal bych proti nim sám, jenže... ty dny jsou pryč.“ Starý pán upíral na syna oči, lesknoucí se jako v horečce. „V tomhle mi musíš pomoci, Tomáši. Musíš se stát mým mečem a cepem!“

„Bude mi ctí...“ zamumlal Tomáš a hlas se mu zlomil. Jako druhorozený syn se během dospívání netěšil přemíře otcovy náklonnosti. Jeho starší bratr Jindřich velel tisícovce mužů na druhé straně skotské hranice, přepadal, pálil vsi a škodil tamním necivilizovaným klanům. Při vzpomínce na něj Tomáš pochopil, že si ho otec pozval na slovíčko jen proto, že tu nemá Jindřicha. Nikdo jiný zrovna nebyl po ruce. Třebaže ho to poznání ranilo, neodolal pokušení ukázat svou skutečnou cenu jedinému člověku, který měl právo jej soudit.

„Jindřich má s sebou výkvět našich chlapců ve zbrani,“ pokračoval otec, jako by mu četl myšlenky. „A já si musím na Alnwicku nechat pár siláků pro případ, že by prohnáný Douglas proklouzl tvému bratrovi a přišel sem na jih znásilňovat a loupit. Ten malý chlapík nezná větší potěšení než si přivlastňovat můj majetek. Přísahám, že...“

„Otče, nezklamu vás,“ vyhrkl Tomáš. „Kolik mužů mi s sebou dáte?“

Otec se odmlčel, popuzený tím, že byl přerušen, a měřil si syna velmi káravě. Ale nakonec si to rozmyslel a přikývl.

„Sedm set, řekněme. Dvě stě bojovníků ve zbrani, zbytek jsou cihláři a kováři a obyčejní chlapi s luky. Ale pošlu s tebou Trunninga, a jestli máš trochu rozumu, budeš ho poslouchat a dáš na jeho rady. Zná kraj kolem Yorku a zná své bojovníky. Možná že kdyby ses v mládí tolik nevěnoval chlastu a děvkám, tolik bych o tobě nepochyboval. Mlč! Nevykládej si to zle, chlapče. Je nutné, aby se toho účastnil můj syn a dodal mužům kuráž. Ale jsou to moji muži, ne tvoji. Poslouchej Trunninga. Nepovede vás špatně.“

Tomáš zrudl a vzdíchal se v něm hněv. Při představě těch dvou staříků kujících pikle celý ztuhl a otcí to nešlo.

„Rozuměl jsi?“ vyštěkl hrabě. „Poslouchej Trunninga! To je můj rozkaz.“

„Rozuměl,“ přisvědčil Tomáš a jen stěží skrýval zklamání. Na okamžik už si myslel, že ho otec pověří velením bez toho, že by jej podřídil bratrovi nebo komukoli jinému. Teď měl pocit, že ztratil něco, co nikdy neměl.

„Prozradíte mi, kam mě posíláte, nebo se musím i na to zeptat Trunninga?“ otázal se.

Hlas měl napjatý a otec zkřivil ústa do šklebu, který byl současně pobavený i pohrdavý.

„Říkal jsem, aby sis to nevykládal zle, chlapče. Máš zdatnou pravici a jsi můj syn, ale ještě jsi nikomu nevelel, když nepočítám pár potyček. Muži tě neberou tak, jako berou Trunninga. Jak by taky mohli? Má za sebou dvacet let válčení ve Francii i v Anglii. Dohlédne na to, aby se ti nic nestalo.“

Hrabě čekal na sebemenší náznak souhlasu, ale Tomáš se mračil. Byl uražený a rozhněvaný. Hrabě Percy zavrtěl hlavou a pokračoval.

„Zítra slaví Nevillové velkou svatbu, Tomáši, dole na hradě Tattershall. Klan tvé matky hodlá přijmout do svého středu další osobu. Ukáže se tam i ten nafoukaný kohout Salisbury, žení totiž syna. Nebudou nic tušit, už se jen třesou na to, jak přivedou čerstvou krev

na své panství v Sheriff Huttonu. Oznámil mi to můj člověk. Div si nesrazil vaz, jak ke mně pospíchal. Nemusím dodávat, že jsem mu za to dobře zaplatil. Teď poslouchej. Budou na koních i pěšky, veselý svatební průvod potáhne za krásného letního dne hodovat. A vy všichni budete u toho, Tomáši. Smetete je a nikdo nezůstane naživu. To je můj rozkaz! Rozuměl jsi mi dobře?“

Tomáš ztěžka polkl a otec z něj nespouštěl oči. Hrabě Salisbury byl matčin bratr a jeho synové Tomášovi bratřanci. Tomáš se do té chvíle domníval, že jej otec posílá proti nějaké vedlejší větvi Nevillovic rodu, ne proti samotným kořenům a hlavě klanu. Jestli udělá, co po něm chce, znepřátelí si za jediný den na život a na smrt více lidí než za všechna předchozí léta dohromady. Přesto přikývl. Promluvit si netroufal, aby ho nezradil hlas. Otcí ani tentokrát neušla synova slabost a nerozhodnost a kysele zkřivil ústa.

„Salisburyho syn si má vzít Maud Cromwellovou. Jak víš, drží její strýc percyovské majetky a mé nároky na ně neuznává. Zřejmě si myslí, že může dát moje statky Nevillům jako věno, že jsou dnes tak mocní, že budu muset stáhnout žaloby, které jsem proti němu vznesl. Posílám tě, abys jim ukázal, co je spravedlnost. Abys je naučil úctě k právu, kterým Cromwell pohrdá, protože si myslí, že ho ochrání přízeň mocných! Teď dobře poslouchej. Vezmeš si mých sedm set mužů a všechny je pobijete, Tomáši. Ujistěte se, že Cromwellova neteř je mezi mrtvými, abych se mohl ohánět jejím jménem, až příště potkám u královského dvora jejího plačícího strýce. Rozumíš?“

„Samozřejmě, rozumím!“ přisvědčil Tomáš pevným hlasem. Cítil, jak se mu třesou ruce, když hledí na otce, ale nechtěl odmítnout a riskovat starcovo opovržení. Zafal zuby a rozhodl se.

Na dveře za Tomášovými zády někdo zaklepal a oba muži sebou trhli jako spiklenci přistižení při činu. Tomáš ustoupil, dveře se otevřely a on zbledl při pohledu na matku, která v nich stanula.

Otec se napřímil a vypjal hrud'

„Teď jdi, Tomáši, a hled' přinést čest svému rodu i jménu.“

„Zůstaň, Tomáši,“ vyzvala ho matka rychle. Tvářila se chladně.

Tomáš zaváhal, pak sklonil hlavu, prosmekl se kolem ní a zamířil pryč. Když hraběnka Eleonora Percyová s manželem osaměla, prudce se k němu otočila.

„Vaše stráže a vojáci jsou po zuby ozbrojení a zakrývají barvy Percyů na štítech. Můj vlastní syn přede mnou prchá jako spráskaný pes. Smím se na něco zeptat? Jaký nekalý záměr jste mu našeptal tentokrát, Jindřichu? Co jste zase spáchal?“

Hrabě Percy se zhluboka nadechl a sálala z něj samolibost.

„Chcete snad říct, že jste neposlouchala za dveřmi jako služka? To mě udivuje,“ řekl kousavě. „Co jsem spáchal, po tom vám nic není.“ Během řeči ji minul a vyšel ven na chodbu. Eleonora se mu pokusila zastoupit cestu a položila mu ruku na hrud', aby ho zastavila. Hrabě ji surově popadl a sevřel jí prsty tak, až vykřikla. Ale on ji svíral o to pevněji a druhou rukou ji držel za loket.

„Prosím, Jindřichu. Moje ruka...“ zalapala hraběnka po dechu.

Hrabě jí zkroutil prsty ještě víc, až zajčela bolestí. Když zahlédl sluhu, jak k nim spěchá chodbou, prudce kopl do dveří a zabouchl je.

Jeho žena sténala, ale starý pán jí dál drtil prsty i paži, takže se musela předklonit a skoro ohnout v pase.

„Spáchal jsem jen to, co by vaši Nevillové jinak udělali mně, kdybych jim byl někdy vydán na milost,“ zasyčel jí do ucha. „Myslela jste si, že dopustím, aby se váš bratr povýšil nad rod Percyů? Jako kancléř vévody z Yorku teď ohrožuje všechno, čím jsem a co musím chránit. Rozumíte? Vzal jsem si vás, abyste mi dala syny: plodnou nevěstu z rodu Nevillů. To jste splnila, budiž. Ale neodvažujte se mě vyptávat na nic, co se týká mého rodu!“

„To bolí,“ vzlykla Eleonora s obličejem zrůzněným vztekem a bolestí. „Vidíte nepřátele tam, kde nejsou. A jestli chcete zkřížit cestu mému bratrovi, Jindřichu, bude to vaše smrt. Richard vás zabije.“

Manžel ji se zuřivým zavrčením odtáhl na druhou stranu místnosti a hodil ji na postel. Klečel na ní dřív, než se mohla zvednout, rval z ní šaty, a zatímco jí spílal s tváří rudou rozčilením, trhal látku až na holou kůži. Hraběnka vzlykala a bránila se, ale vztek dodával Percymu děsivou sílu a útočník nedbal ani na rudé čáry, které mu na obličej i pažích zůstávaly po jejích nehtech. Jednou rukou manželku přidržel na posteli, obnažil dlouhou křivku bledých zad a mezitím si vytáhl opasek z kalhot a složil jej napůl, takže připomínal krátký bič.

„Takhle se mnou v mém vlastním domě mluvit nebudeš!“ zařval. Rány začaly dopadat jedna za druhou a zněly stejně hlasitě jako hraběnciny zoufalé výkřiky. Nikdo jí nepřišel na pomoc, ani když ji hrabě nepřestával bít, až se už vůbec nebránila a jen tiše ležela. Krev prosakující z dlouhých rudých šrámů třísnila jemné povlečení a on lapal po dechu, funěl a velké krůpěje potu mu odkapávaly z nosu na hraběncinu pleť. S ponurým uspokojením vrátil opasek na místo a nechal svou ženu na pokoji, ať si vzlyká do přehození.

Sluhové otevřeli výpadní branku na shromaždiště a Tomáš Percy, baron Egremont, vyšel ven. Pod modrou oblohou jej ohlušil ryk stovek mužů a srdce mu začalo bít o to rychleji. S podrážděným pohledem zaznamenal, že jsou tu už i členové jeho vlastní družiny: nahnal je sem jeho otec a oni trpělivě čekali na mladého pána. Nesli mu brnění a zbraně, zatímco ostatní muži chystali vraného Baliona, velkého válečného hřebce, za kterého loni utratil celé jmění. Otec si byl zřejmě jistý, že se mu Tomáše podařilo přesvědčit. Ten zachmuřeně kráčel ke skupince uprostřed všeobecné vřavy a snažil se zorientovat v tom zmatku kolem. Vysoko nad nimi kvílela matka jako prasnice při porážce a nebylo pochyb, že zase jednou dostává nářez od starého pána. Tomáše na tom popuzovalo jen to, že se nemohl soustředit na vlastní myšlenky. Raději hleděl do země, aby se vyhnul nepříjemně indiskrétním pohledům ostatních. Při každém dalším zaječení se muži okolo

buď šklebili, nebo sebou trhli a on byl čím dál popuzenější. Vzestup rodu Nevillů jeho otce stravoval. Místo aby si starý pán užíval klidného života a starost o panství přenechal synům, nechal se užírat podezíravostí a hněvem. Když zvuky konečně utichly, vzhlédl Tomáš k oknům otcových komnat. Bylo typické, že starý pán už celé dny a týdny konal přípravy, aniž se obtěžoval sdělit vlastnímu synovi, co má v úmyslu.

Tomáš si rychlým elegantním pohybem sňal kožený pancíř a plášť a uprostřed dvora se vysvlékl až do punčoch a tuniky, na níž už se rýsovaly tmavé skvrny potu. Tady nebylo místo na stud – desítky mladíků trousily vtipy a pokřikovaly na sebe, poskakovaly po jedné noze v botě ze železných plátů nebo hledaly kus výstroje, který se zatoulal k někomu jinému. Tomáš se posadil na vysokou stoličku a trpělivě čekal, zatímco mu sluhové navlékali tlustou vycpanou vestu a pomocí řemínek na ni připevňovali jednotlivé pláty brnění. Dobře mu sedělo, a třebaže škrábance a šrámy pocházely ze cvičiště, ne ze skutečného boje, byla to poctivá a řádně používaná zbroj. Když zvedl ruce, aby mu mohli nasadit náprsní pancíř, padl mu zakaboněný pohled na šrámy po drátěnce: některá z kuchyňských pomocnic zřejmě poškrábala kov, když se jej pokoušela drhnout jako hrnec. Modrožlutý znak byl sedřený a Tomáš natáhl krk a pohlédl na meč, který pro něj připravili. Tiše zaklel, protože z jílce někdo dlátem odsekal krásný smaltovaný erb. Muselo se to stát na otcův příkaz, ale Tomáš ten meč nosil od svých dvanáctých narozenin a zabořilo ho, když viděl takovou škodu.

Kousek po kousku ho navlékli do brnění, až se konečně mohl postavit a zažít nádherný pocit síly a nezranitelnosti, jež mu zbroj dodávala. Lord Egremont sáhl po helmě, kterou mu uctivě podával komorník. Jen co si ji nasadil na hlavu, uslyšel hlas otcova vrchního hejtmána, rozléhající se přes celé shromaždiště.

„Jakmile se otevře brána, vyrazíme!“ křičel Trunning ke shromážděným mužům. „Buďte připraveni, protože se pro nikoho nebudeme

vracet jako služby pro upadlou rukavičku svojí paní. Neberte s sebou žádné sluhy kromě těch, co mají koně a udrží meč, luk a krok. Na jídlo sušené hovězí a oves, trochu piva a vína, jinak nic! Zásoby na šest dní, ale jede se nalehko, jinak vám ujedeme.“

Trunning se odmlčel, a než přešel k dalším rozkazům, zabloudil pohledem k řadám rytířů a mužstva. Přitom zahlédl mladého Percyho a okamžitě se k němu vydal. Tomáš pocítil drobné zadostiučinění, že může na toho človíčka hledět svrchu.

„Co se děje, Trunningu?“ zeptal se co nejchladněji. Trunning hned neodpověděl, jen stál, měřil si ho a hryzal si bílý knír, který mu splýval přes ústa. Otcův hejtman svého času vycvičil oba hraběcí syny v zacházení se zbraní i taktice a začal s tím tak záhy, až Tomášovi připadalo, že tu byl odjakživa: vždycky mu buď vynadal za špatně vedenou ránu, nebo chtěl vědět, od koho se naučil držet štít „jako skotská služka“. Nemusel ani příliš namáhat paměť a snadno si vybavil pět zlomenin, které mu ten malý rudolící mužík přivodil během let: dvě kosti v pravé ruce, obě předloktí a kůstka v noze, na niž mu kdysi Trunning při souboji dupl. Po každém zranění následovaly týdny v dlaze, jež byly naplněné bolestí a drtivým posměchem při každém zasténání, které mu uniklo, když ho obvazovali. Přesto se nedalo říct, že by Tomáš otcova hejtmána nenáviděl, nebo se ho dokonce bál. Věděl, že Trunning je naprosto oddaný domu Percyů a Northumberlandů, jako hodně starý pes bojového plemene. A přes všechny rozdíly v jejich postavení si lord Tomáš Egremont nedokázal představit, že by ho ten člověk někdy mohl považovat za sobě rovného nebo si od něj dokonce nechal rozkazovat. To, že otec svěřil Trunningovi velení, bylo důkazem samo o sobě. Ti dva staří všiváci byli v jádru stejně tvrdí, bez kapky laskavosti nebo soucitu. Nebylo divu, že spolu tak dobře vycházeli.

„Měl s vámi pan otec řeč? Řekl vám, co a jak?“ zeptal se Trunning konečně. „Pověděl vám, abyste ve všem poslechl moje rozkazy a já

vás mohl bezpečně přivést zpátky domů s několika novými škrában-
ci na tomhle nóbl brnění?“

Tomáš při zvuku jeho hlasu potlačil zachvění. Snad to byl následek
dlouhých let, kdy na polích a na cestách hulákal na svěřence, které
cvičil, ale Trunning neustále chraptěl a jeho řeč přerušovaly hluboké
sípavé nádechy.

„Pověděl mi, že velíte vy, Trunningu. Ale... odtud potud.“

Trunning líně zamrkal a tázavě na něj hleděl.

„Odtud potud, urozený lorde Egremonte?“

Tomáš cítil, jak mu srdce nepříjemně buší v hrudi a těžko se mu
dýchá. Doufal, že na něm hejtman nepozná, jak je nervózní, ale na
to ho starý voják znal příliš dlouho. Přesto promluvil rozhodným hla-
sem, pevně odhodlán nenechat si rozkazovat otcovým služebníkem.

„Do chvíle, kdy se naše názory rozejdou, Trunningu. To já musím stře-
žit a hájit čest svého rodu. Můžete dávat rozkazy k pochodu, k úto-
ku a tak dále, ale postup a cíle našeho konání jsou na mém uvážení.“

Trunning na něj zíral, naklonil hlavu k rameni a mnul si čelo nad
pravým okem.

„Kdybych vašemu otci oznámil, že máte námitky, nechá vás tak
akorát nosit proviant, a to kdoví jestli,“ podotkl se zlověstným úsmě-
vem. Udivilo ho, když se k němu mladý muž obrátil čelem a nahnul
se nad něj.

„Jestli to zatepla donesete starému pánovi, zůstanu doma. Uvidíte
sám, jak daleko od bran hradu se dostanete, když nebudete mít v čele
syna rodiny Percyů. A kromě toho, Trunningu, získáte v Egremontovi
nepřítele. Řekl jsem vám svoje podmínky. Dělejte, jak se vám zlíbí.“

Tomáš se úmyslně obrátil zpět ke svým družiníkům a mávl na ně,
aby mu upravili hledí a kápě do pantů trochu oleje. Cítil na sobě
Trunningův pohled a srdce mu i nadále bušilo o překot, ale byl si
jistý sám sebou, aspoň v této jedné věci. Hejtman odkráčel, ale on
se neohlédl, ani proto, aby zjistil, zda Trunning odchází do hradu

žalovat otci. Místo toho sklopil hledí, aby zakryl výraz tváře. Otec i Trunning už byli staří a i ti nejhouževnatější a nejzavilejší starci nakonec odpadnou. Tomáš povede lukostřelce a rytíře na strýcovu svatební hostinu s Trunningem, nebo bez něj, na tom nesejde. Znovu si prohlédl malé vojsko, které otec jménem rodu Percyů povolal do služby. Viděl pár stovek obyčejných chlapů z měst a městeček, co se dostavili na výzvu svého pána. Ale ať už to byli kováři, řezníci nebo koželuhové, každý z nich cvičil od nejútlejšího věku se sekerou nebo lukem a rozvíjel dovednosti, díky nimž mohl být užitečný i někomu, jako byl hrabě Percy z Alnwicku. Tomáš se usmál a opět zvedl hledí.

„Seřadit u brány!“ zvolal. Koutkem oka zahlédl, jak sebou Trunningova šlachovitá postava trhla, ale Tomáš si ho nevšímal. Starci odpadli, řekl si znovu s uspokojením. Vládu nastupují mladí muži.

Derry Brewer byl ve špatném rozmaru. Lilo jako z konve a déšť mu bubnoval na oholenou hlavu. Až dosud si nikdy neuvědomil, jak dobře může před deštěm ochránit pořádná kštica. Kvůli nepříjemně obnaženému temeni ho od těch příšerných kapek bolela lebka a svrběly uši. Aby to měl ještě nepohodlnější, byl oblečen do promočené hnědé kutny, jejíž vlhké okraje mu pleskaly o nahé holeně a rozdíraly mu kůži. Hlavu mu oholila zkušená ruka teprve ráno, takže si ještě nezvykl, pokožku měl citlivou, a navíc vystavenou ničivým živlům. Mniši klopýtající s ním měli všichni tonzuru a bílé vyholené kroužky na lebkách jim vlhce svítily do šera. Derry usuzoval, že žádný z nich nepozřel od úsvitu ani sousto, a to celý den šli a prozpěvovali si.

Před nimi se na horním konci Peascod Street tyčily mohutné zdi královského hradu a mniši zvonili zvonkem, aby si vyprosili almužnu, a přitom se nahlas modlili: jako jediní byli natolik pošetilí, že zůstávali venku na dešti, přestože se mohli někam schovat. Windsor bylo bohaté město. Hrad, jemuž sloužilo, stál pouhých dvacet mil od Londýna, podobně jako pět či šest dalších pevností kolem hlavního města, všechny vzdálené jeden den pochodu. Přítomnost královské domácnosti sem přilákala některé z nejlepších londýnských zlatníků, klenotníků, vlnářů i obchodníků se sukrem, dychtivých prodat své zboží. Když na hradě pobýval samotný král, přibýlo k nim více než osm stovek mužů a žen v jeho službách a ceny veškerého zboží začaly stoupat, od chleba a vína až po zlaté náramky.

Při své kousavé náladě byl Derry v pokušení podezírat i františkánské řeholníky, že je sem vábí hromady zlatých mincí. Navíc si stále nebyl docela jistý, zda se z jeho umouněných průvodců nevy-

klubou obyčejní přestrojení žebráci. Pravda, bratr Petr káral zástupy lidí za jejich hříchy a lakotu, ale ostatní mniši s sebou kromě misek na milodary nesli i nože na prodej, a jeden širokoplecí nešťastník se dokonce uvolil vláčet obrovský brusný kámen. Říkali mu Mlčenlivý Godwin a kámen měl upevněný provazem na zádech, takže musel jít v předklonu a jen stěží viděl na cestu. Ostatní tvrdili, že tou tíhou smývá nějaký dřívější hřích, a Derry se neodvážil zeptat jaký.

Pokaždé když nastal čas na chórové modlitby, celá skupina se zastavila a pomodlila, a tehdy mniši složili šlapací brus, roztočili kámen a brousili lidem nože, s vděčností přijímali vodu nebo domácí pivo a žehnali každému i za sebedrobnější minci. Derryho hryzalo svědomí kvůli plnému koženému měšci, který měl pečlivě ukrytý kousek od rozkroku. Bylo v něm tolik stříbrňáků, že by se všichni mohli nacpat k prasknutí, ale Derry měl obavy, že kdyby se s ním vytasil, bratr Petr by jej daroval nějakému budižkničemu a své spolubratry by nechal hladovět. Nafoukl tváře a setřel si déšť z očí. Nepřetržitý proud mu smáčel obličej a on musel mrkat, aby dokázal zaostřit.

K řeholníkům se připojil navečer před čtyřmi dny a byl to zřejmě dobrý nápad. Všech čtrnáct jich mělo u sebe zbraň, protože si jejich prodejem vydělávali na skromné živobytí, a byli zvyklí trávit noci na cestách, kde mohli zloději okrást i toho, kdo u sebe nic neměl. Derry právě číhal ve stájích levného hostince, když zaslechl, jak bratr Petr povídá něco o Windsoru a o tom, že se tam budou modlit za královo uzdravení. Nikoho z řeholníků nepřekvapilo, že se k nim přidal další ochotný poutník: králova duše byla v nebezpečí a celou zemi sužovaly tlupy násilníků.

Derry si povzddechl a energicky si třel tvář. Hlasitě kýchl a přistihl se, jak už už otevírá ústa ke kletbě. To ráno vytáhl bratr Petr hůl na jednoho mlynáře jen proto, že sprostě klel na veřejné cestě. Derry s velkým potěšením přihlížel, jak mírný vůdce jejich skupinky dává tomu člověku výprask způsobem, jaký by mu zjednal určitý respekt i mezi

otrlými londýnskými rváči. Mlynáře, jemuž se po výprasku řinula krev z uší, nechali ležet na silnici vedle převrženého vozíku a rozsypaných pytlů s moukou. Derry se při té vzpomínce usmál a zabloudil zrakem k bratru Petrovi, který při každém třináctém kroku rozeznával zvonek, jehož zvuk se odrážel od kamenných zdí na vrcholu kopce.

Hrad se v dešti tyčil jako hora, jinak to nešlo popsat. Masivní zdi a kulaté bašty za dlouhá staletí od položení základního kamene nikdo nedobyl. Pevnost krále Jindřicha trůnila nad stejnojmenným městem – sama byla v podstatě městem ve městě a poskytovala přístřeší stovkám obyvatel. Derry hleděl vzhůru a chodidla ho bolela od kamenné dlažby.

Bylo na čase odpojit se od skupinky mnichů a on uvažoval, jak to nejlépe zaonačit.

Když předtím požádal, aby mu po vzoru ostatních oholili hlavu, bratra Petra to velmi zaskočilo. Nikdo Derryho nenutil, aby se jim přizpůsobil i vzhledem, ale mniši usoudili, že tím chce potrestat vlastní marnivost. Musel zapojit všechnu svoji výřečnost, aby starého mnicha přesvědčil, že si se svou hlavou může dělat, co se mu zlíbí.

Mladý fráter, jenž se nakonec pustil s břitvou do Derryho husté hřívy, ho dvakrát řízl a přímo na temeni mu sedřel kus kůže o velikosti mince. Derry to všechno snášel bez jediného protestu a bratr Petr jej nakonec spokojeně poplácal po zádech.

Teď si Derry v prudkém dešti říkal, jestli mu to stálo za to. Byl už tak dost hubený a sešlý a ve staré kutně by si ho nikdo nevšiml, ani kdyby měl vlasy, ale v sázce bylo příliš mnoho a ti, kdo po něm páslí, už dali nejednou najevo krajní odhodlání a bezohlednost. S povzdechem si znovu říkal, že udělal dobře, třebaže si nevzpomínal, kdy se naposled cítil takhle pod psa.

Nemohl za to, že se z něj stal veřejně známý nepřítel Richarda Plantageneta, vévody z Yorku. Když se teď ohlížel na své minulé

skutky, uznával, že se mohl chovat smířlivěji. Jeho dávný učitel by nad Derryho ješitností zdvihl varovný prst. Starý Bertle by mu klidně kázal celé hodiny o tom, že nepřátelé nesmějí nikdy znát naši skutečnou sílu; nikdy. Derry téměř slyšel starcův podrážděný hlas, když se teď plahočil do kopce: „Dokud se všichni domnívají, že je člověk slabý, nenapadne je posílat za ním z Londýna otrlé zabijáky. Nebudou se obtěžovat platit donašečům stříbrňáky za každou zprávu o místě jeho pobytu. Nevypíšou odměnu za jeho hlavu, Derry!“

Přestrojením za františkána si možná zachránil krk, nebo možná zbytečně ztratil několik dní, to zatím nemohl vědět. Jisté bylo jen to, že během pouti potkávali hloučky nepřátelsky se tvářících chlapů, kteří se hlasitě chechtali, tropili si posměšky a odvraceli se, kdykoli je bratr Petr poprosil o almužnu. Někteří z nich mohli být v žoldu vévody z Yorku, a možná jich byly desítky, těžko říct. Derry raději pokaždé hleděl do země a kráčel dál s ostatními.

Děšť na chvíli ustal, ale někde blízko ještě burácel hrom a nad hlavou jim stále táhly temné mraky. Bratr Petr využil okamžiku ticha, jednou rukou přidržel srdce zvonku a druhou pokynul chvějící se skupince, aby zastavila.

„Bratři, slunce zapadá a zem je příliš mokrá, než abychom mohli strávit noc venku. Na druhém konci města, necelou míli odtud přes hřeb Hradního vrchu, znám jednu rodinu. Nechají nás přespat a najít se u nich ve stodole za to, že požehnáme jejich příbytku a oni se s námi budou moci pomodlit.“

Mniši při jeho slovech viditelně pookřáli a Derry si uvědomil, že si začal aspoň trochu vážit zvláštního způsobu života, který vedl. S výjimkou Mlčenlivého Godwina s býčí postavou nepůsobil žádný z nich dojmem siláka. Jeden nebo dva z františkánů si snad zvolili dráhu žebravého řeholníka proto, aby nemuseli pracovat, ale i tak to s dobrovolnou chudobou mysleli vážně – v časech, kdy se všichni

ostatní dřeli, aby unikli bídě. Derry si odkašlal a potlačil chrchlání, které ho v tom vlhku a zimě sužovalo.

„Bratře Petře, mohu s tebou mluvit?“ zeptal se.

Vůdce jejich malé skupiny se s klidným výrazem ihned otočil.

„Samozřejmě, Derry,“ řekl.

Starší muž měl promodralé rty. Derry znovu pomyslel na nacpaný měsíc ukrytý v teple u přirození.

„Já.... ehm... už s vámi dál nepůjdu,“ oznámil mu Derry a díval se na vlastní nohy, aby neviděl zklamaný výraz, který se dozajista objevil na mnichově tváři. „Musím na hrad, setkat se s jistým člověkem. Nějaký čas se tam zdržím.“

„Ach tak,“ odpověděl bratr Petr. „Aspoň tedy půjdeš s Božím požehnáním, Derry.“

K Derryho úžasu natáhl starší muž ruku, položil mu ji na rozbořilou pokožku temene a jemným tlakem ho přiměl sklonit hlavu. Nebránil se, tak podivně ho dojala starcova víra, a bratr Petr zatím vzýval svatého Kryštofa a Františka, aby Derryho neopouštěli na jeho cestách a ve zkouškách, jež ho čekají.

„Děkuji, bratře Petře. Bylo mi ctí.“

Starší muž se na něj usmál a spustil ruku.

„Doufám, že ti, jimž se chceš vyhnout, budou oslněni sluncem, Derry. Budu se modlit, aby byli stejně slepí jako Šavel z Tarsu, až je budeš míjet.“

Derry na něj překvapeně zamrkal a bratr Petr se zasmál.

„Málokdo z těch, kdo se k nám připojí, si už první nebo druhý den cesty nechá udělat tonzuru, Derry. Přesto si troufám říct, že ti neublížila, navzdory tomu, jak drsně zachází bratr Jan s břitvou.“

Derry na něj pobaveně hleděl i navzdory rozpakům.

„Jen by mě zajímalo, bratře, čím to, že někteří z vás mají vyholenou kolečko sotva na tři prsty, zatímco mně jste oholili lebku snad až k uším.“

Petrovi se zablesklo v tmavých očích.

„To bylo mé rozhodnutí, Derry. Řekl jsem si, že když člověk tolik touží po tonzuře, měli bychom jeho touhu uspokojit co možná nejvrchovatěji. Odpusť mi, synu, jestli můžeš.“

„Samozřejmě, bratře Petře. Dovedli jste mě až sem bezpečně a v pořádku.“

Z náhlého popudu si Derry vyhrnul plášť a sáhl hluboko do jeho záhybů pro měšec. Vtiskl jej Petrovi do dlaně a sevřel mu prsty kolem vlhké kůže.

„To je pro vás. Je tam toho tolik, že vám to všem vystačí na měsíc, možná i déle.“

Bratr Petr měšec zamyšleně potěžkal a napřáhl ruku zpátky k Derrymu.

„Bůh se o nás postará, Derry. Pokaždé. Tvoje dobrota mě dojíká, ale tohle si nech.“

Derry zavrtěl hlavou a couval se zdviženými rukama.

„Je tvůj, bratře Petře. Prosím!“

„Dobrá, dobrá,“ přitakal starší muž a schoval měšec. „Jsem si jistý, že pro něj najdeme využití nebo někoho, kdo jej bude potřebovat víc než my. Jdi s Bohem, Derry. Kdo ví, třeba přijde čas, kdy se k nám rozhodneš připojit na víc než jen na pár dní. Budu se za to modlit. Pojdte, bratři, začíná znovu pršet.“

Každý ze skupiny potřásl Derrymu rukou a popřál mu štěstí, dokonce i Mlčenlivý Godwin, stále skloněný pod tíhou brusného kamene: div mu nerozdrtil ruku svou obří pěstí a poplácal Derryho po plecích.

Derry osaměl na ulici na vrcholu kopce před hradem a díval se, jak skupina mnichů pomalu sestupuje dolů. Opravdu se znovu rozpršelo a on se otrásl a zamířil k bráně královské pevnosti. Intenzivní pocit, že ho někdo sleduje, jej přiměl dát se do klusu ve snaze nalézt úkryt za zdmi, tam, co se rýsovala temná postava strážného ve službě.

Derry už byl blízko a v šeru mhouřil oči. Strážný byl promočený až na kůži, stejně jako on sám: stál tu za každého počasí s halapartnou a zvonem pro případ, že by musel vyhlásit poplach.

„Dobrý večer, synu,“ pozdravil Derry a zvedl ruku, aby ve vzduchu udělal znamení kříže.

Strážný se na něj podíval.

„Tady nemůžete žebrat, otče,“ zavrčel drsně a po chvilce přemýšlení dodal, „je mi líto.“

Derry se usmál a v opáleném obličejí mu zazářily zuby.

„Pošli pro svého kapitána. Určitě za mnou rád sejde dolů.“

„Ne v tomhle dešti, otče, věřte mi,“ odpověděl muž nejistě.

Derry se rychle rozhlédl nahoru a dolů ulicí. Nikdo nebyl v dohledu a on cítil únavu a hlad.

„Řekni mu ‚vinice‘ a on přijde.“

Strážný na něj chvíli pochybovačně hleděl a Derry čekal a snažil se tvářit tak sebejistě, jak v daný okamžik dovedl. Voják po nějaké době rezignoval, pokrčil rameny a pronikavě zahvízdal. Dveře vrátice za jeho zády se otevřely a Derry slyšel, jak někdo nadává na déšť a zimu, co vítr zavál dovnitř.

Ze dveří vyšel muž s parádními kníry, které mu v dešti trochu splihly. Ještě si otíral ruce hadrem a na rtech měl čerstvé zbytky vejce. Mniha stojícího v lijáku si nevšímal a oslovil strážného.

„Co se děje?“

„Tenhle mnich, pane. Požádal mě, abych vás zavolal ven.“

Kapitán stráže na Derryho ani teď nepohlédl, a ten cítil, jak mu dochází trpělivost. Rychle promluvil, ačkoli mu drkotaly zuby a hovořilo se mu těžko.

„Je mi zima, jsem promočený a hladový, Hobbsi. Heslo zní ‚vinice‘ a královna si se mnou bude chtít promluvit. Pusťte mě dovnitř.“

Kapitán Hobbs už otevíral ústa a chystal se vztekle ohradit proti takovému tónu, když mu došlo, že ho někdo oslovil jménem a sou-

časně pronesl heslo, které si musel už několik týdnů pamatovat. Ztuhl a jeho chování se okamžitě změnilo. Lépe si prohlédl špinavého mnicha, který stál před ním.

„Mistře Brewere! Dobré nebe, člověče, co to máte na hlavě?“

„Jsem v přestrojení, Hobbsi, když to musíte vědět. Tak co, necháte mě projít? Bolí mě nohy a je mi taková zima, že tady snad umřu.“

„Jistě, pane, samozřejmě. Zavedu vás ke královně. Její Výsost se po vás zrovna před několika dny ptala.“

Když opouštěli nešťastného strážného a mizeli v teple, rozpršelo se ještě víc a kapky deště vojáka doslova bičovaly.

Ačkoli byl Derry nesmírně unavený a utahaný, nemohl nepostřehnout, že sotva jej Hobbs uvedl do královských komnat, všechno ztichlo. Sluhové při chůzi nevydávali obvyklý hluk, a pokud vůbec hovořili, pak jen šepem. Než ho Hobbs stihl dovést ke správným dveřím a sdělit další heslo dvojici strážných, byl už si Derry jistý, že se na králově zdravotním stavu nic nezměnilo. Uplynulo dobrých čtrnáct měsíců od chvíle, kdy král Jindřich upadl do tak hluboké mdloby, že ho nedokázali probudit. Rok 1454 mezitím dospěl na konec léta a na trůnu v Londýně stále neseděl král: místo něj panoval vévoda z Yorku coby protektor a obránce království. Anglie měla spoustu zkušeností s vládou regentů zastupujících nezletilé krále – i samotný Jindřich zdědil trůn jako dítě a museli za něj vládnout spolehliví mužové. Jiné to bylo s duševní chorobou, kterou král nepochybně zdědil po matce a poskvrněném rodu francouzských králů.

Derry strážným dovolil, aby jej důkladně prohledali. Uspokojilo je, že u sebe nemá zbraň – přinejmenším žádnou nenašli –, a tak mu otevřeli dveře do vnitřních komnat a ohlásili jeho příchod.

Derry rychle vstoupil a spatřil královnu, obědvající se svým choťem. Na první pohled vypadal král Jindřich, jako by normálně seděl s hlavou skloněnou nad talířem polévky. Pak si Derry povšiml pro-

vazu, jímž byl přivázán k židli, aby neupadl, i sluhy krmícího svého pána lžící. Sluha při Derryho příchodu vzhlédl. Když Derry přistoupil blíž, viděl, že má Jindřich kolem krku bryndák, na kterém končí stejné množství polévky jako v jeho břicho. Tučný vývar králi stékal po ochablých rtech, a když Derry poklekl a sklonil hlavu, uslyšel, že Jindřich vydává tiché přidušené zvuky.

Kapitán Hobbs nepřekročil práh. Dveře se za Derrym zavřely a mladá královna vyskočila z místa se zděšeným výrazem ve tváři.

„Co to máte s hlavou, Derry? Co jste si to nechal udělat?“

„Vaše Výsosti, chtěl jsem předejít tomu, aby si mě cestou k vám někdo všiml a hlásil každý můj krok. Nedělejte si prosím starosti. Vlasy mi zase dorostou, tak mi to aspoň bylo řečeno.“ Všiml si, že královna potlačuje smích, a to ho rozladilo.

„Vypadáte jako vajíčko, Derry! Nenechali vám na hlavě skoro nic!“

„Je to tak, Vaše Výsosti, ten františkán s břitvou si počínal obzvlášť důkladně.“ Derry se zvedl z pokleku a cítil, že se trochu potácí: kombinace tepla v místnosti a hladu způsobily, že náhle pocítil slabost.

Královně to neuniklo a úsměv jí zmizel ze rtů.

„Humphrey! Pomozte Mistru Brewerovi do křesla, než upadne. Rychle, nemá daleko k mdlobám!“

Derry se omámeně ohlédl po člověku, kterého oslovila. Cítil, jak ho někdo bere pod paží a usazuje na širokou dřevěnou židli. Zamrkal ve snaze sebrat myšlenky, které se mu náhle rozutekly. Připadal si trapně kvůli vlastní slabosti, tím spíš, že věděl, že bratr Petr je pořád někde venku na dešti a hledá stáj, v níž by mohl složit hlavu.

„Už to bude dobré, Vaše Výsosti,“ ujistil královnu. „Jsem jen příliš dlouho na cestě.“ Nezmínil se o tom, že jej pronásledovali a on musel vynaložit veškerý důvtip a využít všech kontaktů, jen aby si udržel náskok před chlapy, kteří mu šli po krku. Jen za uplynulý měsíc ho třikrát vystopovali a pokusili se ho zlikvidovat, z toho dvakrát v jednom týdnu, než se připojil k mnichům. Věděl, že jednou

už nebude mít dost rychlé nohy anebo nenajde bezpečný úkryt. Lidé vévody z Yorku kolem něj utahovali smyčku. Téměř cítil její drsná vlákna na hrdle.

Vzhlédl, aby poděkoval člověku, který mu pomohl, a úžasem vytréštil oči, protože v něm poznal vévodu z Buckinghamu. Sir Humphrey Stafford byl velký rudolící muž s nesmírnou chutí k jídlu. S Derrym si poradil snadno jako s malým dítětem a králův vrchní vyzvědač mohl jen žasnout sám nad sebou, jak hodně po cestě zhubl.

Vévoda se naklonil blíž, aby si jej lépe prohlédl, a s odporem svraštil velký baňatý nos.

„Ten má dost,“ prohlásil, k Derryho malé radosti se naklonil ještě blíž a přičichl k němu. „Jeho dech je sladký, Vaše Výsosti, a páchne hnilobou. Ať nám chce sdělit cokoli, měl by to vyklopit hned, než nám tu umře.“

Derry se s přimhouřenýma očima zadíval na tvář, jež se nad ním tyčila.

„Já neumřu, vaše lordstvo. Ještě nikdy se mi to nestalo.“

Nikdo z trojice po celou tu dobu ani na chvíli nepohlédl na krále Jindřicha. Ten seděl tiše u stolu, neviděl a nevnímál. Derry se konečně odvážil zamžourat na něj zpod přivřených víček, ale vzápětí toho litoval. Král byl vyhublý a bledý, ale daleko horší byl zcela prázdný pohled v otevřených očích. Derry by přísahal, že hledí na mrtvolu, kdyby Jindřich nedýchal a hlava se mu s každým nádechem lehce nezhoupla.

„Horkou polévku pro Mistra Brewera!“ rozlehl se Markétin hlas. „A chléb, máslo, další studené hovězí na česneku – všechno, co seženete!“ Derry vděčně zavřel oči; teplo komnaty mu pronikalo do těla a všechna bolest náhle zmizela. Už dávno neseděl tak blízko pořádného ohně. Přemohla jej úleva i vyčerpání, a než mu pod nos snesli talíře s pokrmu, skoro spal. Vůně ho ale probrala a on se vrhl do jídla s náhle probuzenou chutí, která Markétě vrátila do oka veselou jiskru. Derry cítil, jak jej horká polévka přivádí zpět k životu,

jako by se mu její lahodnost rozlévala do všech údů a prosakovala až do morku kostí. Derry si olízl rty a ulamoval chléb, tak čerstvý, že si jej ani nemusel namáčet do polévky.

„Myslím, že přece jenom přežije,“ podotkl suše Buckingham z druhého konce stolu. „Na vašem místě bych si dával pozor na ubrus, Vaše Výsosti. Ten člověk se cpe tak, že by mohl zhltnout i ten.“

Derry si ho chladně změřil, ale držel jazyk za zuby, aby si nevyrobil dalšího nepřítele. Dost na tom, že už se ho snaží odstranit jeden vévoda. V tu chvíli mu to bohatě stačilo.

Rozvalil se na židli s vědomím, že mu královna dovolí víc, než by tolerovala většině svých služebníků. Byl jí za to vděčný. Utřel si ubrusem koutky úst a usmál se přitom na Buckinghama. Pak se obrátil ke královně.

„Vaše Výsosti, děkuji vám za trpělivost. Dostatečně jsem se osvěžil a teď vám mohu sdělit novinky, které přináším.“

„Byl jste pryč dva měsíce, Derry! Co vás drželo celou tu dobu tak daleko od krále?“

Derry se napřímil a odsunul talíř právě včas, aby ho sluha mohl odnést.

„Vaše Výsosti, snažil jsem se rozhojnit řady těch, kdo mi nosí zprávy. V domě každého šlechtice mám muže i ženy oddané králi Jindřichovi. O některé jsem přišel: buď je odhalili a uvěznili je, nebo museli prchnout. Jiní se přesunuli na důležitější místa a zřejmě si mysleli, že je tím pádem začnu lépe platit. Dal jsem si tu práci a vysvětlil jim, že věrnost králi nelze vyčíslit penězi, třebaže by někteří z nich chtěli za každou službu třicet stříbrných.“

Královna Markéta byla krásná mladá žena kolem pětadvaceti let, s čistou pletí a štíhlou šjíjí. Zatímco Derry hovořil, mhouřila oči, které jí tékaly k manželovi, jako by po všech těch měsících mlčení mohl zničehonic promluvit. Derry s ní z celého srdce soucítíl – měla za manžela člověka, který ji vůbec nepoznával.

„A co York, Derry? Povězte mi o něm.“

Derry vzhledl ke zdobenému stropu, nadechl se a přemýšlel, jak nejlépe popsat Yorkovo panování, aniž by Markétu připravil o všechnu naději. Skutečnost byla prostá: vévoda si při správě země nevedl vůbec špatně. Pokud Derry mohl Richarda Plantageneta z něčeho vinit, neschopnost to určitě nebyla. V hloubi duše si uvědomoval, že vévoda zvládá rozsáhlou a složitou státní agendu s poněkud větší dovedností a porozuměním, než jakých byl kdy schopen král Jindřich. Jenže tohle nemohl vyprávět králově mladé choti, dychtící po dobrých zprávách.

„Nijak se netají svou podporou Nevillů, Vaše Výsosti. S pomocí vévody z Yorku a hraběte ze Salisbury získávají Nevillové další panství a půdu po celé zemi. Slyšel jsem aspoň o tuctu případů, kdy se s nimi někdo soudí kvůli pozemkovým záborům.“

Královně vystavla na čele vrásky a netrpělivě mávla rukou.

„Chci slyšet o vzpourách, Derry! O jeho nezdarech! Pověz mi o tom, jak lidé v Anglii tomu člověku vypovídají poslušnost!“

Derry na okamžik zaváhal, než pokračoval dál.

„Posádka v Calais odmítla plnit rozkazy, Vaše Výsosti. Je Yorkovi trnem v oku, se kterým musí něco dělat. Největší vojenská síla, jakou má koruna k dispozici, prý neviděla žold od pádu Maine a Anjou. Podle posledních zpráv, které mám, se vojáci zmocnili celé letošní stříže vlny a hrozí, že ji prodají na vlastní pěst.“

„To už je lepší, Derry, mnohem lepší. Vévoda k nim mohl vyslat hraběte Somerseta, aby s nimi vyjednával, kdyby neztratil podporu toho čestného muže kvůli útokům na mého chotě. Somerseta by vojáci poslechli, tím jsem si jistá. A víte, že York snižuje stavy královny vlastní domácnosti? Dostavili se jeho lidé s listinami a pečeti mi a propouštějí věrné služebnictvo bez nároku na penzi. Odvádějí koně ze stájí a rozdělují je mezi přívržence svého pána. Takovou plemenitbu už nikdy nikdo nedá dohromady. To všechno kvůli bídným stříbrňákům, Derry!“

„Slyšel jsem o tom, Vaše Výsosti,“ přitakal Derry stísněně. Ptal se sám sebe, kdy York vlastně spí, že toho za jediný rok stihl tolik. Potíže s posádkou v Calais byly jednou z pouhých několika málo skvrn, které se daly nalézt na způsobu, jakým se zhostil úřadu lorda protektora.

Království si nevedlo špatně, a třebaže někteří reptali proti omezování výdajů na královskou domácnost, York spravoval státní finance tvrdou rukou a za získané prostředky si chytře kupoval další stoupence. Derry viděl, že pokud to tak půjde dál, není daleko doba, kdy si celá země bude přát, aby se král Jindřich raději nikdy neprobudil. On i Markéta potřebovali, aby Yorka stihla nějaká pohroma nebo aby se král rychle zotavil. Tu druhou možnost potřebovali ze všeho nejvíc, než bude příliš pozdě. Derry znovu pohlédl na panovníka, jak se s prázdným pohledem pohupuje v křesle, a celý se otřásl, až mu na rukou vyrazila husí kůže. Bylo příšerné, že se živý člověk může nacházet v takovém stavu.

„Copak se to vůbec nelepší?“ zeptal se.

Markéta se v křesle trochu napřímila a obrnila se proti bolesti, než promluvila.

„Ten hlupák Allworthy je konečně pryč a o Jindřicha se teď starají dva noví lékaři. Musím snášet všechny ty zbožné lidičky, co do všeho štourají a za mého manžela se pořád modlí. A on toho musel snést daleko víc – všechny ty odporné praktiky, které vám ani nebudu líčit. Nic z toho jej nedokázalo přivést zpátky k vědomí. Buckingham je mi velkou oporou, ale i on už si občas zoufá, vidíte, Humphrey?“

Vévoda vydal neurčitý zvuk a raději srkal polévku z misky, kterou měl před sebou.

„A co váš syn, Výsosti?“ zeptal se Derry co nejšetrněji. „Když jste ho ukázali králi Jindřichovi, neudělalo to s ním vůbec nic?“

Markéta stiskla rty.

„Jste jako ten opat Whethamstede, ten taky klade takové všetečné otázky. Když jsme Jindřichovi ukázali dítě, napřímil se. Zvedl na

chvíli zrak a jsem si jistá, že chápal, co mu chce říct.“ Oči lesknoucí se slzami Derryho jasně varovaly, aby se neodvažoval nic namítat.

Derry si odkašlal a začal litovat, že sem vůbec chodil.

„Příští měsíc se sejde královská rada, Vaše Výsosti, aby vašeho syna Eduarda prohlásila následníkem trůnu a princem z Walesu. Pokud tomu York bude chtít zabránit, odhalí, že chce sám vládnout. Byla by to krutá rána, ale skoro bych si přál, aby to udělal. Aspoň by všichni ostatní pochopili, co se skrývá za jeho hodností protektora a co zamýšlí. Ti ze šlechticů, kteří se stále zdráhají a odmítají vidět pravdu, by ji už nemohli popírat.“

Markéta pohlédla na manžela a ve tváři se jí zřetelně zrcadlila úzkost.

„Já si nic takového přát nemohu, Derry. Můj syn je následníkem trůnu. Jen kvůli malému Eduardovi jsem strpěla to ponížení, když byli York a Salisbury přítomni u porodu, plížili se kolem mé postele a nakukovali pod pokrývku, aby se ujistili, že mi tam nepodstrčili cizí novorozeně! Když chtěl lord Somerset chránit mou čest, skoro došlo na rány. Občas lituji, že tehdy Plantageneta na místě neprobodl mečem za jeho drzost a urážky. Ne, Mistře Brewere, ne! Nesmím ani pomyslet na to, že by ti zbabělci zpochybnili práva mého syna!“

Derry zrudl při představě toho, co všechno musela snášet, i když už o tom mnohokrát slyšel. Na jednu stranu žasl nad zvrhlým uvažováním člověka, kterého mohlo vůbec napadnout, že by královnino těhotenství bylo předstírané a někdo mohl do komnaty propašovat cizí dítě. Aspoň že tohle podezření nyní padlo, třebaže tu a tam stále prosakovaly pověsti, že Eduardovým otcem není král. Šeptem se mluvilo o Somersetovi a svědomití informátoři to donesli k Derryho uším. Derry věděl, jak úzkostlivě si Somerset zakládá na své cti, a nepochyboval, že jde o sprosté lži, ovšem chytře vymyšlené.

Jak tak seděl a přemýšlel, přistihl se, že se pohupuje skoro ve stejném rytmu jako král. Znovu jej začala přemáhat únava. Blahořečil

Markétě, že si toho všimla a vybídla jej, aby vyhledal péči sluhů a šel si odpočinout. Poklekl před ní, uklonil se vévodovi z Buckinghamu a na odchodu se ještě jednou ohlédl po králi, jenž dál strnule seděl, slepý a hluchý ke všemu, co se dělo kolem něj. Pak Derry klopýtavě následoval sluhu, který mu ukázal místnost páchnoucí vlhkostí a prachem. Ani se neobtěžoval svléknout si mokrý plášť, padl na postel jako podřátý a usnul.

Společnost svatebčanů se probouzela s dobrou náladou. Ti, které po minulé noci bolela hlava, trpělivě čekali v řadě na misku dušeného hovězího s knedlíky, výživného a mastného pokrmu, jenž se smísí s vypitým silným pivem a uklidní rozbouřené žaludky. Protože nebyla středa, pátek ani sobota, neměli důvod nejíst maso, ale mnozí z nich nebyli zvyklí cpát si břicho tak brzy po ránu. Svatební veselí však vybízelo k nestřídmosti a hosté i sluhové se aspoň mohli chlubit, že hodovali, až se s nimi začal točit svět a praskaly jim opasky.

Coby hlava klanu Nevillů byl Richard, hrabě ze Salisbury, ve sdílné náladě. Právě vyprázdnil močový měchýř do křoví a s jistým zalíbením sledoval stoupající oblak páry. Svatba proběhla dobře, jeho syn Jan na všechny zapůsobil a počínal si důstojně. Salisbury si s úsměvem zastrčil halenu do kalhot, zavázal si tkanici a zív, až mu praskalo v pantech. Vypil toho víc, než bylo pro muže jeho věku zdrávo, takže se potil i v chladném úsvitu, ale bylo by hodně špatné, kdyby otec nemohl řádně oslavit svatbu vlastního syna. Tím spíš, že Maud byla pohledná, silná dívka se širokými boky a okrouhlé důlky na pravé tváři svědčily o tom, že přestála neštovice a nemůže je už přenést na nikoho z rodiny. Hrabě si nenechal ujít to potěšení osobně dohlédnout na stavbu svatebního stanu na louce pokryté mechem, halekal s ostatními a volal dobré rady na novomanžele, kteří byli rudí až po uši, zatímco se stan otrásal milostným soubojem a záchvaty nevěstina nervózního smíchu. Nakonec jej jeho vlastní žena, hraběnka Alice, odvěkla pryč a odehnala i ostatní muže, aby měl pár aspoň špetku soukromí.

Sluhové rodiny Nevillů se pak odebrali k bujaré pitce a vyprázdнили měchy piva i bílého sherry, které s sebou celou dobu vezli na vozech.

Jen nemnozí z nich ráno vstali, aby s jásotem pozdravili mladého Jana, když před stanem vyvěsil prostěradlo potřísněné panenskou krví. On sám se po chvíli znovu vynořil ze stanu, hrdě procházel davem a nechal se plácát po ramenou. Vše trochu pokazila jeho matka, když ho zastavila a před zraky všech mu setřela šmouhy z obličejů.

Byl to dobrý den a počasí vydrželo. Menší společnost by byla mohla přečkat noc v zájezdním hostinci, ale Salisbury se vypravil na sever s více než dvěma sty vojáky a lukostřelců. Za poslední rok přišlo po celé zemi o život příliš mnoho mužů, než aby hrabě riskoval bezpečí vlastní ženy a dětí a vydal se kamkoli bez doprovodu svých nejvěrnějších ozbrojenců.

Sluha mu přinesl malou dřevěnou stoličku a holicí stolek, postavil je do trávy a na stolek rozložil bílý ručník, břitvu, lahvičku s olejem a umývadlo plné horké vody. Salisbury si líně promnul strniště na bradě a zachmuřeně myslel na všechnu práci, jež ho čeká. Byla to úleva nezabývat se několik dní správou vlastních majetků a úřadováním, především v hodnosti kancléře lorda protektora. Na krátkou dobu byl jen pyšným otcem doprovázejícím novomanželský pár do bezpečí domova. Dny strávené na cestě budou bezpochyby jediné z celého roku, kdy bude mít pokoj od povinností. Sheriff Hutton patřil k jeho oblíbeným sídlům, kdysi tam se ženou strávili část líbánek. Věděl, že Alice to místo znovu ráda uvidí, třebaže se tam nebudou moci zdržet dlouho. A jeho syn a snacha tam ochotně pobudou nějaký týden – alespoň vyřeší všechny záležitosti spojené se správou majetků, které Maud přinesla rodu Nevillů věnem.

Salisbury se při té myšlence pousmál, usadil se na stoličce a nechal si přehodit ručník přes ramena, zatímco mu sluha nanášel na tvář teplý olej a obtahoval břitvu. Salisbury si představoval, jak kdesi na skotských hranicích, v kraji, kde podle něj neustále buď mrzlo, nebo padal bodavý déšť, zuří šíleným vztekem jeho dávný druh, hrabě Percy. To pomyšlení mu ještě víc zpříjemnilo již tak dokonalé letní ráno.

Sluha si nachystal břitvu a Salisbury zvedl ruku.

„Uděláme to zajímavější, ano, Rankine? Pokaždé když mě řízneš, přibude ti na zádech pruh od biče. Když mě neřízneš ani jednou, dostaneš půldukát. Co na to tvoje černočerné srdce hazardního hráče?“

„Skvělý nápad, můj pane,“ odpověděl Rankin.

Byla to jejich stará hra. Sluha sice dostal za ta léta asi pětkrát bičem, ale zároveň si vydělal na slušné věno pro tři dcery a byl si jistý, že hrabě to velmi dobře ví. Jistou rukou holil Salisburymu zarostlý krk. Kolem nich pobíhali ozbrojenci, navzájem se šťouchali, šklebili se a uzavírali mezi sebou tiché sázky, zatímco balili tábořiště a chystali se ke zpátečnímu pochodu.

Ze stanu se vynořila hraběnka Alice, bosýma nohama ohmatávala trávník a zhluboka vdechovala ranní vzduch. Chtěla něco zavolat, ale rozmyslela si to, když viděla, že se manžel právě nechává holit. O Rankinovi bylo známo, že si mincí vyhraných v sázce cení mnohem víc než běžného platu. Alice tam dlouho stála a se zjevnou náklonností pozorovala svého muže: těšilo ji, že navzdory věku stále překypuje silou a zdravím. Za několik málo měsíců měl oslavit pětapadesáté narozeniny a ona už přemýšlela o vhodném dárku.

Když se ozval dusot běžících nohou, část obecenstva se ohlédla, ale Rankin nadále škrábal a holil, plně soustředěný na svůj úkol a odměnu. Když Salisbury pomalu a opatrně vzhlédl, spatřil jednoho z chlapců doprovázejících svatebčany. Nejasně si na něj vzpomínal: minulou noc sluha mocně nasával z vinného měchu a pak mu k velkému pobavení mužů bylo hrozně špatně.

„Pane hrabě!“ vykřikl chlapec, smykem zastavil a poulič oči na člověka, který se nechá holit uprostřed pole.

„Co se děje?“ zeptal se klidně Salisbury a nastavil bradu, aby mu ji Rankin mohl snáze oholit.

„Blíží se nějací muži, pane. Vojáci a lučištníci, všichni se hrnou sem!“

Salisbury sebou trhl a zaklel, když ho břitva řízla do tváře. Prudce vstal a popadl ručník přehozený přes ramena, aby si z obličejů otřel olej a krev.

„Do sedel!“ zařval na překvapené muže okolo sebe.

Odběhli pryč pro koně a zbraně.

„Sem s mým hřebcem! Rankine, ty nešikovné hovado, pořezal jsi mě! Koně! Při svatých kostech, Alice! Obuj se!“

Ospalá scenerie se rázem proměnila: muži pobíhali všemi směry, klopýtali a přivolávali své velitele. Než se stihl Salisbury vyšvihnout do sedla, vklínilo se mezi svého pána a neznámé příchozí několik řad jezdců. Ti, kdo měli nejostřejší zrak, volali pořád dokola a znovu: „Lukostřelci!“ Sluhové házeli jezdcům štíty a nevillovští lučištníci vyrazili vpřed a v běhu napínali luky.

„Pane, vaše brnění!“ vyjekl Rankin a popadl do náruče hromadu železa, přičemž jednu ruku provlékl rozepnutým kruhovým nákrčníkem, jehož druhá polovina se houpala v pantech. Utíkal koni po boku, zatímco Salisbury klusal pryč. Komorníky, kteří by měli hraběte obléknout, nebylo nikde vidět. Rankin málem skončil pod kopyty, když podával pánovi dlouhý meč a klopýtl.

„Není čas, Rankine. Ale vezmu si aspoň ten nákrčník. A přines mi nějaký štít, ano? Jeden visí tamhle na stromě, vidíš?“ Natáhl se po nákrčníku, který mu Rankin hodil, zachytil jej ve vzduchu a zavcákl si jej kolem krku. Vepředu na něj už trpělivě čekalo sto paděsát pěšáků a šedesát lučištníků. Když se Salisbury ohlédl, zjistil, že se našli koně i pro jeho manželku a syna. Vedle nich stála nevěsta a propletené prsty jí zbělely. Při pohledu na ten bezbranný hlouček přelétl hraběti po tváři stín. Otočil koně a jeho syn při dusotu blížících se kopyt vzhlédl.

„Co se děje, otče? Kdo to sem jede?“

„To zatím nevím,“ odpověděl Salisbury. „Budu jich muset pár ušetřit, abychom se mohli zeptat, co jsou zač. Ty zatím koukej dostat matku

a Maud do bezpečí. Tady tohle není tvoje věc, Jene. Dneska ne.“ Raději už nedodal, že kdyby mladý pár přišel o život, mohly by se všechny ty cenné majetky a panství, které Maud přinesla věnem, vrátit lordu Cromwellovi, nebo dokonce znovu padnout do rukou Percyů. A zrodil by se přesně ten druh pře, jaké zaměstnávají královské soudce po dlouhé měsíce či roky. Ale podobné řeči se nehodilo vést před čerstvou novomanželkou, a to ani takovou jako Maud, která se k velkému potěšení hraběte Salisburyho vyhoupla do sedla právě tak mrštně jako každé jiné selské děvče se zdravým kořínkem. Dlouhé sukně se jí vyhrnuly hodně vysoko a Salisbury se raději odvrátil, protože se dívala jeho žena. Jan zrudl, sesedl a začal stahovat jednotlivé vrstvy látky co nejniž.

„Nech toho, synu. Už jsem viděl dívčí nohy. Alice, poslouvej ve všem našeho syna. Chci, abyste byli v bezpečí. Vyhněte se každé vřavě, a kdybychom prohráli, utíkejte na jih, zpátky do Tattershallu.“

„Sheriff Hutton je blíž a náš,“ namítla jeho žena. Hraběte už to táhlo pryč a ona nechtěla plýtvat slovy.

„Cesta vpřed je nejistá, Alice, bezpečná je jen cesta zpátky. Následujte Jana. Na jihu je klid a u Cromwella budete určitě v bezpečí, než se najde někdo z rodiny, kdo nás pomstí. Tedy v případě, že bych padl. Mám s sebou svoje nejlepší muže, Alice. Vsadil bych na ně poslední groš.“

„Máme vyrazit hned?“ zeptala se hraběnka.

V tu chvíli ji Salisbury miloval pro její vážný výraz i nebojácnost. Viděl, jak Maud starší ženu upřeně sleduje a začíná se učit, co to obnáší být jednou z Nevillů.

„Ne, teprve až se vám donese, že jsem padl nebo že jsme poraženi. Do té doby to pro vás bude bezpečnější tady, na dohled mých mužů, než kdybyste se vydali na cestu.“ Zarazil se, protože mu došlo, že protivník je mohl v noci obejít a odříznout jim únikovou cestu na jih.

„Cartere! Pojed' sem, prosím!“ zavolal na podsaditého jezdce, který je právě míjel.

Muž sebou v sedle trhl, natáhl se, aby zjistil, kdo ho volá jménem, a pak velmi zručně obrátil koně skoro na místě.

„Jsi dobrý chlap, Cartere,“ oslovil jej hrabě, když se jezdec přiblížil. „Potřebuju, aby pár lidí vyrazilo k jihu a zjistilo, jak to vypadá s ústupovou cestou. Vezmi si čtyři muže a podáš zprávy tady paní hraběnce.“

„Ano, můj pane,“ odpověděl muž, zvedl hledí a ostře zahvízdal, aby upoutal pozornost spěchající skupiny jezdců.

„Výborně,“ zabručel Salisbury a usmál se na ženu a syna. „Teď mě potřebujou jinde. Ať vás Bůh provází. Dámy, synu – hodně štěstí.“

Spustil hledí a kopl koně patami. Litoval, že nemá holínky s ostruhami, jež by přiměly jeho hřebce vyrazit vpřed přes každou překážku i přes mrtvoly. Aspoň že v pravici třímal meč, v levici štít a kolem krku měl plát poutivého železa. To bude muset stačit.

Klusem dojel až k řadám nevillovské jízdy, které se rozestoupily, aby mohl projet a stanout jim v čele. Teprve nyní Salisbury spatřil velké množství jezdců i pěšáků přibližujících se beze spěchu k jeho pozicím. Mžoural do dálky a litoval, že nemá stejně ostrý zrak jako ten mládenec, který si nepřítel všiml jako první. Hrabě nepoznal, co jsou zač: na štítech neměli erbovní barvy a nenesli žádné praporce. Při pohledu na jejich počty suše polkl – přesila byla víc než trojnásobná.

„Moje žena tvrdila, že si vás s sebou nemám brát tolik, že jde jenom o takovou svatební vyjížďku,“ poznamenal k nejbližšímu ozbrojenci a muž se zašklebil. „Jestli některý z nás přežije, ať je tak laskav a vyřídí jí, že se mylila. Taková zvěst ji určitě potěší.“

Ti, kdo stáli nejbliž, se zasmáli a Salisburyho potěšila jejich nebojácnost. Když byl naposledy královským správcem skotského pomezí, bojovali všichni tihle chlapi daleko na severu proti hordám divokých Skotů. Dokonale se vyznali ve svém řemesle, nosili pevné brnění z ocelových kroužků nebo plátů a mohli se spolehnout na

šedesát skvělých lukostřelců schopných zasáhnout ptáka v letu, pokud byl cenou za přesnou mušku džbán piva.

„Harcovníci, na ně!“ zavelel Salisbury a vyslal lučištníky vpřed do vysoké trávy. První linie blížících se oddílů se zbarvila krví. Nepřítel si zatím počínal stejně jako on: posílal tmavé řady lukostřelců daleko před jádro vojska, aby v šicích protivníka vyvolali zmatek a způsobili zkázu. Muži s luky se brzy setkají uprostřed vyprahlých pastvin a budou si navzájem prostřelovat hrdla šípy. Rozhodnou jejich počty a Salisbury napínal zrak, aby zjistil, kolik nepřátel má proti sobě. Jeho hřebec si odfrkl; otálení jej znervózňovalo stejně jako udidlo v tlamě. Hrabě se natáhl a poplácal ho po krku.

„Klid, chlapče. Musíme nechat lučištníky, aby nám proklestili cestu.“

Obě strany se mezitím zastavily a jen lukostřelci se míhali mezi stromy a stébly trávy, vířili prach a plašili hejna motýlů. Salisbury v tom zlatavém jitru odhodlaně sevřel meč, přestože musel čelit přesile, a předklonil se, až kožené sedlo zavržalo. Osobní nepřátele počítal na tucty, ale jen jeden z nich by se odvážil užít síly a zároveň měl dost peněz i mužů, které proti němu mohl vyslat.

„Percy!“ zamumlal si hrabě pro sebe. Doufal jen, že ten staroch je na bojišti osobně přítomen, aby se mohl Salisbury stát svědkem jeho záhuby. Bylo pozdě vyčítat si, že nepředvídal náhlý útok. Na synovu svatbu vyrazil s tolika ozbrojenci, až to všechny zaráželo, ale teď měl proti sobě celé jízdní vojsko. Měl tušit, že Percy nezůstane sedět v Alnwicku a nebude nečinně přihlížet ztrátě svých panství. Salisbury věděl do nejmenších podrobností, co obnáší cromwellovské věno. Jedním z důvodů, proč byl tak šťastný, že mu spadne do klína, byla představa, jak těžce to ponese starý šlechtic ovládající sever země.

Zavrtěl hlavou, aby zahnal výčitky i pochybnosti. Jeho muži měli dobrý výcvik a byli mu fanaticky oddaní. Budou mu sloužit do roztrhání těla.

Lord Tomáš Egremont sledoval, jak se od něj klusem vzdalují úhledné řady lučištníků. Přestože dlouhé léto sežehlo trávu téměř doběla, dosahovala pořád takové výšky, že stačilo pokleknout na jedno koleno a člověk se v ní ztratil. Egremontovi trvalo zatraceně dlouho, než v neznámé krajině nevillovskou družinu vůbec vypátral. Předešlého večera vyslal Trunning zvědy na všechny strany a rozprostíral síť do stále větší šířky, až se konečně jeden z pátračů přiřítíl zpět a celý rudý ve tváři halasně oznamoval svou novinu. Tomáš ještě zíval a ospale se rozhlížel, zatímco jeho hejtman už šikoval muže k pochodu.

S Trunningem si vyměnili jen málo slov, protože všechno bylo domluveno už na nádvoří hradu Alnwick. Tomáš si mohl stokrát říkat, že toho kyselého šlachovitého mužíka k ničemu nepotřebuje, jenže Trunning uměl velet. Vždycky se objevil, aby udělil rozkazy, a staří vojáci i řemeslníci z města na ně čekali. Pokud mohl Tomáš soudit, nebyla to žádná věda. Stačilo mít oči na stopkách a nebát se trochu zařvat. Tomáš si nebyl jistý, jestli si to jen nenamlouvá, ale kdykoli se jejich pohledy setkaly, četl v Trunningových očích pohrdání. Jenže co na tom záleželo? Svatebčany vypátrali, a i když je chránilo nečekaně mnoho ozbrojenců, percyovský oddíl byl dost silný na to, aby je všechny pobil.

Tomáš zastavil koně uprostřed řady jezdců tvořící pravé křídlo šiku o síle pěti set mužů s halapartnami a meči. Rychlý pochod za úsvitu způsobil, že se všichni leskli potem. Konečně si mohli oddychnout, protože kupředu teď postupovali jen lukostřelci. Alespoň že slunce zatím nepálilo tak silně. Později jim nastanou pravá muka, až budou klesat pod tíhou brnění a zbraní, jimiž se budou muset ohánět. Lord Egremont se při té myšlence ušklíbl, ale úsměv mu zmizel ze rtů, když viděl, jak se Trunning se svým koněm zařadil do vyčkávajícího šiku. Ten člověk si nedal ani na chvíli pokoj a Tomáš slyšel, jak ochraptěle vyhrožuje nějakému nešťastníkovi, který opustil přidělené místo v řadě.

Před ním zmizelo v křoví šestkrát dvacet lučištníků; každý z nich teď bojoval sám za sebe, postupoval vpřed a vyhledával cíl. Tomáš neměl tušení, zda s sebou Nevillové také mají lukostřelce. Pokud ne, jeho sto dvacet mužů rozpoutá svými šípy jatka a rozmetá nepřátelské řady, aniž malá percyovská armáda přijde byt' jen o jediného člověka.

Prudce vzhlédl, když zaslechl něčí výkřik. V dálce vyrazila z úkrytu potácející se postava. Rozlehly se další výkřiky a Tomáš viděl, jak na pruhu otevřené krajiny širokém jednu míli zmateně pobíhají muži, s trhnutím se zastavují, pak se znovu rozbíhají a vystřelují šípy daleko před sebe. Zachvěl se, když si představil, jak se udýchaní lukostřelci obezřetně rozhlíží na všechny strany a čekají, že je každou chvíli někdo zpozoruje a tělem jim projede prudká bolest způsobená šípem. Jejich úkol byl nezáviděníhodný a teď už bylo zřejmé, že také Nevillové si přivedli muže s luky.

Tomáš se nadechl, upřel chladný pohled před sebe, a aniž se prosil o Trunningův souhlas, zakřičel podél linie: „Udeříme na ně! Udržujte řady a za mnou!“

Ozbrojenci sevřeli pevněji meče a sekyry, jezdci mlaskli a pobídlí koně do pomalého kroku; lučištníci už musejí být na dostřel nepřátelských šiků a brzy je rozpráší.

Před Tomášem se náhle zhmotnili dva statní muži. Vynořili se z křoví a býlí. Zahlédl, jak napínají dlouhé luky, a tak tak stihl švihem zdvihnout štít. O chvíli později se mu do něj s hlasitým zadrnčením zabodl šíp, až se Tomáš pod silou úderu zapotácel.

Druhý šíp prolétl kolem a za Tomášem někdo zařval bolestí nebo úlekem. Trunning právě křičel rozkaz, ale šik už se dal do pohybu. Nepřátelské lukostřelce bylo třeba smést a řada jezdců se zdviženými štíty, spuštěnými hledími a tasenými meči předjela pěší bojovníky. Tomáš pocítil nával vzrušení, když pobídl svého mohutného vraníka ostruhami do cvalu.

Oba muži s luky se snažili uniknout, a když k nim docválali první jezdci, vrhli se na zem. Tomáš viděl, jak se v oblacích prachu zoufale snaží odrážet úder kopyt a rány mečů, ale rytíři se přes ně přehnali a nechali je daleko za sebou, napospas válečným sekýrám rychle se blížících pěšáků.

Tomáš už byl daleko vpředu a řada jezdců se čím dál víc trhala, jak naráželi na přírodní překážky. Hřebec se pod ním nahrbil jako kočka připravená ke skoku a on jej raději zavedl do neprostupného trní, aby ho zbrzdil. Větvičky pod kopyty praskaly a křoví se vlnilo. Tomáš si urovnal štít, zaklonil se a zpomalil, aby ostatním příliš neujel. Nevillovský oddíl, od něž ho dělilo už jen asi osm set yardů, mu tváří v tvář dusajícím koním připadal malý a bezbranný.

„Lorde Egremonte! Zpomalte, vy bláznivý...“

Když mu cestu zkřížil Trunning, Tomáš vztekle vzhlédl. Drobný mužík měl tu drzost vzít otěže jeho koně a škubej jimi.

„Ruce pryč!“ zavrčel na něj Tomáš. Pak se ohlédl a teprve nyní zjistil, jak daleko za sebou nechal hlavní část svého šiku.

Trunning pustil Tomášovy otěže, zvedl hledí a s jistou námahou ovládl hněv.

„Nechtěl jsem vás ztratit z dohledu, mladý pane, ale s takovou ty lidi uženete! Běžet půl míle v kroužkovém brnění je příliš. Kde jste nechal rozum? To jste se tolik polekal lukostřelců? Klid, člověče, už jich tu tolik není!“

Tomáš pocítil nepřekonatelnou chuť srazit Trunninga ze sedla, a kdyby měl jistotu, že to otcův věrný služebník nečeká, troufl by si to udělat. Jenže Trunning byl starý ostřílený voják připravený v každém okamžiku uskočit nebo naopak vyrazit do útoku. Dokonce i jeho kůň, starý ranec kostí uvyklý třesku mečů právě tak jako jeho pán, poskakoval drobnými krůčky ze strany na stranu. Tomášovi už došlo, že ho Trunning zarazil právem, ale starcova slova jej nepřestávala pálit a zlost mu zatemňovala zrak.

„Hleďte si našich mužů, Trunningu. Hulákejte si a rozkazujte, jak je libo, ale jestli mi ještě jednou sáhnete na otěže, skončí vaše hlava naražená na kopí!“

K jeho nevoli se Trunning jen ušklíbl a ukázal směrem k nevillovským šikům.

„Pokud to nevíte, lorde Egremonte, nepřítelé máte tamhle, ne tady.“

„Někdy o tom pochybuju, ty zakrslý čubčí synu,“ odsekl Tomáš. Aspoň v tomhle si připsal bod. Trunningova tvář potemněla a hejtman už otevíral ústa, aby odpověděl, ale vzápětí se instinktivně skrčil před šípy vystřelenými z obou stran. Tomáš zaklel, když zahlédl dva lučištníky v kabátcích rudé a stříbrné barvy, jak klesají zasaženi šípem do hrudi. Zvedl ruku na znamení díků směrem ke dvojici svých mužů, kteří je zneškodnili. Zasalutovali mu a klusali dál.

„Sevřít řady!“ zařval Trunning. „Všichni sem! Shlukněte se kolem Egremonta!“

Tomáš se v sedle marně vztekal, zatímco se okolo něj formoval šik. Slyšel sípání ozbrojenců, jak se k němu postupně trousili. V dusném dopoledním vedru těžce oddychovali a Tomáše se nepříjemně dotklo, že měl Trunning, jako ostatně vždycky, pravdu.

„Pohov a odpočívat,“ zavelel Tomáš a mužům se ve tvářích rozhostil výraz úlevy. „Dejte si vodu a čekejte. Vidíte? Je nás třikrát tolik co jich.“

Když se všichni zklidnili, vyrazil v jejich čele pomalu vpřed a jeho kůň opatrně překračoval roztroušená těla mrtvých lučištníků, z nichž trčely šípy jako bodliny. Na druhé straně stále se zužujícího pruhu země, jenž od sebe odděloval obě vojska, ještě pořád drnčely luky, ale Tomáš si říkal, že mezi mrtvolami je víc bojovníků v barvách rodu Nevillů než jeho vlastních šedivých mužů.

Po celou dobu, kdy se na loukách předháněl s ostatními jezdci a s Trunningem, nevillovský oddíl nepohnutě stál a vyčkával. Jakmile se však Tomášovi ozbrojenci pomalu hnuli, nepřátelská linie

ožila a vyrazila vpřed. Tomáš zamrkal. Nevillů bylo žalostně málo a vydat se do míst, kde je mohl snadno obklíčit a pobít, od nich byla sebevražda. Myslel si, že se Salisbury opevní, pokusí se bránit svůj tábor co možná nejdéle a možná pošle nějaké jezdce pro pomoc. Ale zaútočit? To nedávalo smysl.

Pak k němu dolehl Trunningův pokřik: „Lukostřelci, miřte na přední řadu!“ Tomášovi se zlepšila nálada už při pohledu na tucet mužů vyskakujících z vysoké trávy, kde byli ukryti: zanechali hry na kočku a na myš s nevillovskými lučištníky a uposlechli rozkaz vydaný Trunningem. Jakmile se vynořili, učinili totéž i střelci na druhé straně a všude okolo začaly znovu svištět šípy. Rozlehlo se krátké úsečné praskání a muži padali k zemi. Střely si na obou stranách vybraly krutou daň, ale Tomáš viděl, že šest nebo osm jeho vlastních střelců stále žije a cílí na nevillovské šiky. Na útěk bylo příliš pozdě a oni vypouštěli šíp za šípem, dokud je nepohltilo moře nepřátel.

Salisburyho rytíři se s hurónským řevem valili na ty, kdo proti nim vysílali žihadla; koně i lidé na sebe naráželi a někteří už zaostávali. Oba hlavní voje teď oddělovalo necelých dvě stě yardů a Tomáš cítil sucho v ústech a tlak v močovém měchýři. Pohybovali se svižně, tihle nevillovští jezdci. Tomášovi konečně došlo, že čelí Salisburyho osobní stráži, a nervózně polkl. Letmý pohled nalevo i napravo jej uklidnil. Jeho šik byl širší a početnější. Tomáš Percy, baron Egremont, na krátký a vítězoslavný okamžik zvedl ruku, ale než stihl vydat rozkaz k útoku, předešel ho Trunning, ten malý proradný všivák.

Richard z Yorku měl dobrou a sdílnou náladu. Byl horký den a ve vzduchu se vznášel pach omítky a prachu z kamenných stěn. Malovaná síň Westminsterského paláce byla stovky let stará a její tmavě rudý strop, rozpraskaný po celé délce, zůstával téměř pořád vlhký. Ale teď pro jednu vyschl a odér v místnosti se dal docela snést.

York se pohodlně opřel a muži sedící kolem protáhlého stolu si zatím předávali kus pergamenu dlouhý jako lidská paže. Brali jej do ruky s uctivou pozorností a znovu četli slova prohlašující Eduarda z Westminsteru za prince z Walesu a následníka anglického trůnu. Nejedeen z přítomných lordů přitom vrhal kradmý pohled zpod zachmuřeného obočí po vévodovi z Yorku a snažil se pochopit, jaká hra se tady hraje. Edmund Beaufort, hrabě ze Somersetu, si dával na čas, opětovně pročítal formální prohlášení od začátku do konce a hledal v něm něco, co mu snad předtím ušlo.

Ve stále napjatějším tichu všichni čekali, až Somerset uchopí brk a podepíše se. Nedaleký westminsterský zvon odbil poledne a jeho dunění se neslo chodbami. York si odkašlal a Somerset prudce vzhlédl.

„Byl jste přítomen sepisování této listiny, můj milý lorde,“ podotkl York. „Nezamlouvá se vám snad její účel? Nebo její důsledky?“

Somerset vsunul jazyk mezi horní ret a zuby a zkřivil ústa. Nedomáhal nalézt jedinou nenápadnou kličku, jedinou šikovnou formulaci, jež by synovi krále Jindřicha upírala následnické právo. A přesto se nemohl zbavit podezření, že mu něco uniklo. York přece nemůže nic získat tím, že umožní další generaci rodu Lancasterů pokračovat ve vládě. Pokud by měl někdy vznést nárok na trůn, je právě teď nejvhodnější chvíle, tím si byl Somerset jistý. Král Jindřich dosud nenabyl vědomí, nevěděl o sobě a jeho duch bloudil v temnotách.